

د ښار جوړولو او ځمکو وزارت
وزارت شهر سازی و اراضی

اراضی

ارگان نشراتی وزارت شهر سازی و اراضی

عقرب ۱۳۹۹
شماره سی ام

در این شماره

- ❖ ۱.....سکتور شهری در چهار ماه اخیر
- ❖ ۲.....اخبار و رویداد های مهم اراضی
- ❖ ۸.....اطلاع رسانی خوب؛ حکومت داری بهتر
- ❖ ۱۱.....دایکندي کې د ښار جوړولو او ځمکو وزارت فعالیتونو ته کتنه
- ❖ ۱۳.....رویای دیروز؛ حقیقت امروز و فردا
- ❖ ۱۵.....د زحل ډیوه بلېږي
- ❖ ۱۷.....یوه پروژۀ؛ څو بې سارې گټې
- ❖ ۲۳.....مکشی بر شکل گیری برنامه انکشاف نهادی نظام زمینداری افغانستان
- ❖ ۲۷.....په فراه کې د ښار جوړولو او ځمکو وزارت عمده لاسته راوړنې
- ❖ ۳۰.....در راستای تحفظ و استفاده معقول از ثروت نسل امروز و فردا
- ❖ ۳۳.....د تاریخي اېدو ساتلو په برخه کې یو بل گام
- ❖ ۳۵.....برق؛ تنویر راه زنده گی

ارگان نشراتی وزارت شهرسازی و اراضی

ماهنامه شماره سی ام، عقرب ۱۳۹۹

آدرس: ناحیه نهم، مکروریان سوم مقابل مطبعه آزادی،
کابل افغانستان

ایمیل: info@mudl.gov.af

وبسایت: www.mudl.gov.af

مدیر مسوول: محمد داود تنها

ویراستاران: داود تنها، روح الله تلاش و ضمیر سایی

گزارشگران: حشمت ناصری، احمد ضیا انتظار، مزمل
احمدی، محمد داود تنها، نوید الله نبی زاده، عبدالله فکور،
ضمیر سایی، مرضیه رضایی، روح الله تلاش و محمد یوسف
روستایی

دیزاینر: محمد نعیم عمر

طبع: مطبعه آزادی

شماره تماس: ۰۲۰۲۳۰۰۷۱۲

ایمیل: media@arazi.gov.af

سکتور شهری در چهار ماه اخیر

وزارت شهرسازی و اراضی به حیث وزارت پیشتاز در سکتور شهری؛ همواره تلاش ورزیده تا با تنظیم بهتر و منسجم امور شهری و مدیریت قوی زمینداری عصری در کشور؛ فرصت های بهتر تحقق پروژه های عام المنفعه و انکشافی را فراهم نماید.

در راستای نیل به این مأمول در چهار ماه اخیر؛ ۲۵ پلان انکشافی از سوی رهبری این وزارت برای ۱۲ ولایت شامل کابل، ننگرهار، لوگر، فراه، غور، جوزجان، بامیان، کاپیسا، خوست، بغلان، ارزگان، نیمروز، فاریاب، سرپل، سمنگان و پروان منظور گردیده که شامل ۸ پلان تفصیلی، ۱۰ پلان ستراتیژیک، ۲ پلان منطقوی و ۵ پلان بهسازی می باشد.

پلان های تفصیلی معمولاً برای تنظیم امور شهری بالخصوص احداث شهرک ها در سطح مراکز و ولسوالی های ولایات حسب تقاضای ادارات محلی ترتیب و منظور می گردد.

در این خصوص می توان از پلان تفصیلی شهرک قالین بافان در ولسوالی شکر دره ولایت کابل، پلان تفصیلی شهرک های معلمین در بحرآباد و ولسوالی رودات و پلان تفصیلی شهرک قاسم آباد و ولسوالی بهسود ولایت ننگرهار، پلان تفصیلی شهرک معلمین پل علم ولایت لوگر، پلان تفصیلی شهرک قابل استطاعت برای هزار خانواده در ولایت فراه و پلان های تفصیلی فاز اول و دوم شهر فیروز کوه ولایت غور یاد آور شد.

بدون شک تحقق این پلان های تفصیلی علاوه بر تاثیر گذاری محسوس در انکشاف منظم شهرها؛ زمینه اسکان ۲۰ هزار خانواده را در ولایات یاد شده فراهم خواهد ساخت.

به همین ترتیب؛ ۱۰ پلان ستراتیژیک و ۲ پلان منطقوی منظور شده توسط رهبری وزارت شهرسازی و اراضی شامل پلان ستراتیژیک شهر شبرغان ولایت جوزجان، پلان های ستراتیژیک و ولسوالی ورس، سیغان و یکاو لنگ ولایت بامیان، پلان ستراتیژیک و ولسوالی کوهستان ولایت کاپیسا، پلان های ستراتیژیک و ولسوالی نادر شاه کوت و گریز ولایت خوست، پلان های ستراتیژیک و ولسوالی ده صلاح، دوشی و اندراب ولایت بغلان، پلان ستراتیژیک شهر اییک سمنگان و ۲ پلان منطقوی ولایت ارزگان و نیمروز می باشد.

باید خاطر نشان ساخت که پلان های ستراتیژیک و منطقوی به مثابه نقشه راه؛ ضمن تعیین مسیر انکشاف شهرها؛ شرایط لازم تحقق پالیسی ها و پلان گذاری های اقتصادی و انکشافی حکومت و زمینه مناسب تطبیق پروژه های عام المنفعه را فراهم می سازد.

در خصوص طرح و ترتیب و منظوری پلان های بهسازی باید گفت: وزارت شهرسازی و اراضی قبلاً حسب هدایت رهنمودی جلالتمآب محمد اشرف غنی رئیس جمهور کشور، روند رسمی سازی ساحات غیر رسمی و غیر پلانی را در شهر های کابل، هرات، مزار شریف، قندهار، فراه، جلال آباد، نیلی و بامیان آغاز نموده است.

در همین راستا وزارت شهرسازی و اراضی با منظوری ۵ پلان بهسازی برای ولایات فاریاب، سرپل، سمنگان و پروان؛ کار برای رفع نابسامانی های موجود در ساحات غیر رسمی و غیر پلانی این شهرها را آغاز نموده است. قرار است با تطبیق پلان های منظم بهسازی و عرضه خدمات یکسان شهری از سوی ادارات سکتور شهری با نتیجه کاهش مشکلات حاد اجتماعی در مناطق تحت پوشش؛ شرایط زنده گی بهتر برای هموطنان فراهم و تبعیض میان ساحات رسمی و غیر رسمی خاتمه یابد.

په هېواد کې د پانګونې د جذب او تسهیل لپاره څلور اړخیزه هوکړه لیک لاسلیک شو

فدراسیون او د پانګونې د اسانتیا واحد د رسنیو، سیمینارونو، ورکشاپونو، کنفرانسونو، ناستو، ګردي میزونو او نورو ممکنه لارو څخه په استفادې په هېواد کې د خصوصي سکتور د هڅونې او د پانګونې د جذب لپاره اړین فرصتونه برابروي.

په پام کې ده، د دې هوکړه لیک د ښه تطبیق لپاره د څلورو ادارو لور پورو چارواکو په ګډون یوه ګډه کمیټه هم رامنځته شي.

ښار جوړولو او ځمکو وزارت د اړونده ادارو سره په همغږۍ، د دولتي ځمکو او املاکو څخه د سمې استفادې لپاره، په دې وروستیو کې ۵۰ د سرمایه گذارۍ پروژې د هېواد په ۷ ولایتونو (ننګرهار، لغمان، هرات، کابل، کندهار، بلخ و خوست) کې ځانګړي کړي چې په پلي کېدو سره به یې، د خصوصي سکتور له لوري ۲.۷ میلیارده امریکایي ډالره پانګونه ترسره شي، ۲ میلیارده امریکایي ډالره د دولت عواید زیات شي او زرګونو هېوادوالو ته کاري او اقتصادي فرصتونه برابر شي.

په هېواد کې د پانګونې د جذب او تسهیل لپاره څلور اړخیزه هوکړه لیک د ښار جوړولو او ځمکو وزارت، د صنعت او تجارت وزارت، د افغانستان د ځونو فدراسیون او د پانګونې د اسانتیا واحد ترمنځ لاسلیک شو.

دا هوکړه لیک، د کورني او بهرني پانګونې د جذبولو، په هېواد کې د پانګونې لپاره د لازمو اسانتیاو د برابرولو او په مهمو پروژو کې د خصوصي سکتور د مشارکت او همکارۍ د کچې د لوړولو او پیاوړتیا په موخه لاسلیک شو.

د دې هوکړه لیک له مخې، ښار جوړولو او ځمکو وزارت د صنعت او تجارت وزارت سره په همغږۍ د پانګونې لپاره د ۵۰ پروژو په تړاو بشپړ معلومات او جزئیات د پانګونې په موخه د خصوصي سکتور په واک کې ورکوي.

همدارنګه د دې هوکړه لیک پر بنسټ، د افغانستان د ځونو

محترم روشن ولسمل با رئیس و اساتید پوهنتون بلخ دیدار نمود

کندهار را مثال آورد.

موصوف اضافه نمود که برای ایجاد شهرک رهائشی به استادان پوهنتون بلخ به ۲۰۰ جریب زمین و انتقال آن نیازمند مصوبه کابینه دولت جمهوری اسلامی می باشد.

محترم روشن ولسمل با اشاره به ۲۰۰ جریب زمین موجوده در محوطه پوهنتون بلخ بیان داشت که ۴۰۰ جریب آن با نظرداشت دورنما و نیازهای درازمدت به هدف ایجاد سرپناه برای استادان کافی است.

محترم ولسمل همچنان در اخیر گفت، توزیع نمرات رهائشی بر استادان پوهنتون بلخ بهترین گزینه برای ایجاد سرپناه بوده و وزارت شهرسازی و اراضی حاضر است تا پلان تفصیلی در این خصوص را تعدیل نماید.

محترم روشن ولسمل، معین امور شهری وزارت شهرسازی و اراضی طی سفری به بلخ با محترم دوکتور خلیل الله کلیوال رئیس پوهنتون بلخ، معاونین و سایر اساتید آن پوهنتون دیدار و روی موارد مرتبط به بحث و تبادل نظر پرداخت.

نخست، رئیس پوهنتون بلخ ضمن خوش آمدید به معین شهری و سایر اعضای هیئت وزارت شهرسازی، خواستار تکمیل کارهای ساختمانی تعمیر تدریسی پوهنخه طب معالجوی پوهنتون بلخ و اعمار شهرک رهائشی برای استادان و کارمندان پوهنتون گردید.

متعاقبا محترم روشن ولسمل ایجاد سرپناه برای اساتید پوهنتون ها را از اولویت های وزارت شهرسازی و اراضی عنوان داشت و ایجاد شهرک های رهائشی برای اساتید پوهنتون شیخ زاید در خوست و پوهنتون های ننگرهار و

سرپرست وزارت شهرسازی و اراضی با سفیر جمهوری اسلامی ایران مقیم در کابل دیدار کرد

در عرصه های طرح و ترتیب پلان های شهری، تنظیم امور مسکن و ساختمان سازی تجارب کافی داشته و با توجه به ظرفیت های موجود در عرصه های مختلف در آن کشور، آماده هر نوع همکاری تکنیکی با وزارت شهرسازی و اراضی می باشد.

سفیر آن کشور و هیئت همراه، همچنان در عرصه استفاده از مواد با کیفیت ساختمانی در بخش ساخت و ساز در افغانستان و فراهم نمودن سهولت های لازم ترانزیتی برای انتقال مواد ساختمانی از خاک ایران به افغانستان تاکید ورزیدند و در راستای ظرفیت سازی بخش های تکنیکی این وزارت بالخصوص، توسعه مسکن، ترتیب پلان های شهری، بازنگری تکنیکی طرح های مهندسی و انجینیری، زیربنا سازی و سایر عرصه های دیگر وعده همکاری نمودند.

متعاقباً، محترم محمود کرزی سرپرست وزارت شهرسازی و اراضی، ایران را همتای خوب دولت افغانستان در عرصه های انکشافی خواند و از حسن نیت و همکاری آن کشور در راستای توسعه مسکن، ترتیب پلان های شهری، ظرفیت سازی و همکاری های تکنیکی عرصه های مهندسی و انجینیری اظهار سپاس و قدر دانی نمود.

محترم محمود کرزی سرپرست وزارت شهرسازی و اراضی با محترم داکتر امینیان سفیر جمهوری اسلامی ایران دیدار کرد و راجع به تقویت سطح همکاری های تکنیکی عرصه های تنظیم امور مسکن و امور شهری و استفاده از تجارب آن کشور در عرصه های ساختمانی بحث و تبادل نظر نمودند.

در این دیدار، محترم حسین میر شفیع مشاور وزیر راه و نماینده آن کشور در امور افغانستان، محترم مهدی شکر گزار نماینده معاونت حمل و نقل وزارت راه، محترم تقی جهان بخش کارشناس وزارت امور خارجه آن کشور، محترم روشن و لسمل معین امور شهری، محترم عزیز احمد گلستان معین امور مسکن، محترم سحر همدرد رئیس اداره انکشاف انجینیری و مهندسی، محترم غوث محمد غوثی رئیس دفتر، محترم مدینه محبوبی مشاور وزارت در امور روابط خارجه و محترم حشمت ناصری رئیس اطلاعات و ارتباط عامه وزارت شهرسازی و اراضی نیز حضور داشتند.

ابتدا، سفیر جمهوری اسلامی ایران مقیم در کابل، نقش وزارت شهرسازی و اراضی را در طرح و تطبیق برنامه های شهری و تنظیم امور مسکن در افغانستان مهم و ارزنده خوانده افزود که جمهوری اسلامی ایران

پلان های انکشاف استراتژیک برای شهر های هرات، مزار شریف، جلال آباد، قندهار و خوست کار می کند. ایشان همچنان علاوه کرد که این وزارت مصمم است مرکز مطالعات شهری را به زودی ایجاد نموده و از سفیر جمهوری اسلامی ایران خواست تا در قسمت ترتیب ماستر پلان ها برای شهر های بزرگ، زمینه سازی برای کسب عضویت شاروال های افغانستان در مجمع جهانی شهرها و ظرفیت سازی مرکز مطالعات شهری همکاری نماید.

برعلاوه، محترمه سحر همدرد رئیس اداره انکشاف نظام انجینیری و مهندسی وزارت شهرسازی و اراضی افزود که مسوده ماستر پلان شهر جدید کابل آماده شده و از سفیر جمهوری اسلامی ایران خواست تا در قسمت شریک ساختن تجارب و اندوخته های علمی آن کشور در عرصه های مهندسی مدرن و اسلامی با این وزارت همکاری نماید.

در پایان این نشست تصمیم بر آن شد تا یک تیم مشترک از جانب وزارت شهرسازی و اراضی و جمهوری اسلامی ایران روی مفاد تفاهمنامه همکاری مشترکاً کار نمایند تا با امضاء آن زمینه همکاری دو طرف در عرصه های مورد نیاز فراهم گردد.

در اخیر، هر دو جانب یکبار دیگر بر تقویت سطح همکاری تخنیکی، استفاده از تجربیات جمهوری اسلامی ایران در عرصه های تخنیکی و ظرفیت سازی تاکید ورزیدند. در مراسم که به همین مناسبت در مقر وزارت شهرسازی و

سرپرست وزارت شهرسازی و اراضی، احداث شهر جدید کابل را به عنوان مهم ترین پروژه انکشافی این وزارت خوانده افزود که این وزارت متعهد است در آینده نزدیک کار احداث شهر جدید کابل را آغاز نموده و برای تحقق این پروژه مهم و حیاتی، به تجارب و اندوخته های علمی و عملی جمهوری اسلامی ایران در بخش طراحی بلند منزل ها، استفاده از سبک های معماری سنتی و مدرن، بازنگری تخنیکی ماستر پلان شهر جدید کابل، زیربنا سازی و سایر عرصه های مهم دیگر نیاز اشد محسوس است. سرپرست وزارت شهرسازی و اراضی از تجارب آن کشور در بخش ساختمان سازی به نیکی یاد آوری نمود و خواهان تشریک تجارب آن کشور در زمینه شد.

به همین ترتیب، محترم عزیز احمد گلستانی، معین امور مسکن وزارت شهرسازی و اراضی در عرصه تنظیم امور مسکن معلومات داده افزود که قوانین و اسناد حکومتداری لازم در خصوص تنظیم امور مسکن از جانب وزارت شهرسازی و اراضی ترتیب شده و از سفیر جمهوری اسلامی ایران خواست، فرصت های لازم ظرفیت سازی در بخش های کودکان، نورم ها، طراحی و دیزاین ساختمان ها را فراهم نماید.

متعاقباً، محترم روشن ولسمل، معین امور شهری وزارت شهرسازی و اراضی افزود که این وزارت هم اکنون با شرکت خطیب العلمی در بخش دیزاین ساختمان های ادارات دولتی و شرکت ساساکی در قسمت تطبیق

محترمه سحر همدرد به حیث معین امور ساختمانی وزارت شهرسازی و اراضی گماشته شد

تشکر و قدردانی نموده افزود که مسوولیت جدید را با کمال ایماننداری و صداقت انجام خواهد داد و در راستای آبادانی کشور از هیچ سعی و تلاش دریغ نخواهد ورزید. سحر همدرد، بر اساس حکم شماره (۱۹۴۸) مورخ ۴/۸/۱۳۹۹ مقام عالی ریاست جمهوری اسلامی افغانستان به حیث معین امور ساختمانی وزارت شهرسازی و اراضی گماشته شده است. خانم همدرد، تحصیلات عالی خود را ابتدا از پوهنتون پولی تخنیک کابل و سپس در رشته پلانگذاری شهری و مهندسی از پوهنتون توپو هاشی کشور جاپان به اتمام رسانیده و موصوفه طی سال های اخیر در سمت های ارشد چنانچه معین پلانگذاری و انکشاف شهری شاروالی کابل، سرپرست و رئیس دفتر مشاوریت ارشد مقام عالی ریاست جمهوری در امور توسعه شهری و رئیس عمومی پلان و پالیسی شاروالی کابل کار نموده و اخیراً در بست فوق رتبه به حیث رئیس اداره انکشاف نظام انجیری و مهندسی در وزارت شهرسازی و اراضی ایفای وظیفه می نمود.

اراضی برگزار گردید، محترمه سحر همدرد به حیث معین امور ساختمانی از سوی محترم محمود کرزی سرپرست وزارت شهرسازی و اراضی به منسوبین این وزارت معرفی شد.

محترم محمود کرزی سرپرست وزارت شهرسازی و اراضی در مراسم معرفی خانم همدرد، ضمن اینکه این سمت را به ایشان مبارک باد گفته افزود که سحر همدرد یکی از کدر های خوب این کشور بالخصوص در سکتور انکشاف شهری بوده و نامبرده در جریان این مدت با طرح و تطبیق پلان های متعدد شهری دست آورد های مشهود و ملموس داشته است.

سرپرست وزارت شهرسازی و اراضی ضمن تقدیر از اجرات محترم سید نسیم خلیق معین اسبق امور ساختمانی، برای خانم همدرد در انجام وظایف و مسوولیت های جدید آرزوی موفقیت کرد و از همه منسوبین این وزارت خواست تا با ایشان در انجام امور محوله همکاری همه جانبه نمایند.

سپس، محترمه سحر همدرد از اعتماد جلالتماب رئیس جمهور کشور و رهبری وزارت شهرسازی و اراضی ابراز

معین مالی و اداری وزارت شهرسازی و اراضی با والی هرات دیدار نمود

خصوصاً تطبیق هرچه بهتر برنامه ثبت ساحات غیر رسمی شهری و جمع آوری عواید این وزارت شده، بر هماهنگی و کار مشترک در راستای عرضه خدمات بهتر به هراتیان تاکید ورزید.

سپس محترم سید عبدالوحید قتالی والی هرات ضمن تقدیر از تطبیق پروژه های عام المنفعه توسط وزارت شهرسازی و اراضی در هرات، از سعی لازم در تأمین امنیت پروژه های ساختمانی و تسلیم دهی آنها و همکاری لازم در پیشبرد موفقانه برنامه ثبت ساحات غیر رسمی شهری به جانب وزارت شهرسازی و اراضی وعده داد.

والی هرات نبود مسکن قابل استطاعت را در آن ولایت از مشکلات جدی هراتیان خوانده، ضمن اعلام همکاری در ایجاد شرایط مناسب برای اعمار شهرک ها، بر دریافت راهکار مناسب جمع آوری عواید از مقروضین و هماهنگی های لازم در عرصه تطبیق برنامه های ملی و انکشافی وزارت شهرسازی و اراضی در هرات تاکید ورزید.

محترمه خاطره سادات معین مالی و اداری وزارت شهرسازی و اراضی با هیئت همراه شان شامل روسای شهرسازی و اراضی هرات، رئیس منابع بشری، رئیس عواید و رئیس اداره ملی ترمیم و مرمت ابدات تاریخی این وزارت با محترم سید عبدالوحید قتالی دیدار و پیرامون فعالیت های شهرسازی و اراضی در هرات بحث و تبادل نظر نمودند.

در آغاز این ملاقات محترمه خاطره سادات معین مالی و اداری وزارت شهرسازی و اراضی پیرامون فعالیت های این وزارت در هرات معلومات داده، همچنان در خصوص تسریع پروسه استملاک و زمینه سازی لازم برای تطبیق پروژه های عام المنفعه، تأمین امنیت پروژه های ساختمانی و تسلیم دهی آنها، تطبیق برنامه های ملی و جمع آوری عواید از مقروضین این وزارت خواهان همکاری همه جانبه مقام محترم ولایت هرات شد.

هکذا معین مالی و اداری وزارت شهرسازی و اراضی از شاروال و مستوفی ولایت هرات خواستار همکاری لازم در

اطلاع رسانی خوب؛ حکومت داری بهتر

باعث بلند رفتن سطح آگاهی مردم از باید ها و نباید ها و کارکردها و عدم کارایی ادارات و مسئولین رده های مختلف حکومت در ممالک مختلف دنیا شده و افغانستان نیز از تاثیر پذیری این پدیده بیرون نیست.

میزان مراجعه و علاقمندی مردم به دریافت حقایق از طریق صفحات مجازی فیس بوک در کشور و علاوه بر رد و بدل نظریات، پیشنهادات و انتقادات سازنده در صفحات رسمی نهاد های دولتی در شبکه انترنت در حال گسترش است. زیرا همین صفحات مجازی در عصر امروز اکثر جوانب حقیقی زنده گی مردم را در بر گرفته و مردم شدیداً تحت تأثیر ارتباطات

حکومتداری زمانی می تواند خوب تلقی شود که در کنار انجام کار موثر، معقول و عملی برای مردم از کارکردها و فعالیت های صورت گرفته اطلاع رسانی دقیق، شفاف و به موقع داشته باشد. زیرا مردم حق دارند به اطلاعات دسترسی داشته و از کارکرد ادارات سکتوری دولت برای شهروندان مطلع باشند. بدون شک اطلاع رسانی کامیاب در جامعه؛ اصل و اساس حکومت داری موفق است و از این رهگذر می توان در القاء انگیزه مشارکت و سازنده گی در شهروندان و اعتماد سازی میان مردم به اهداف مطلوب رسید. در این روز ها پیشرفت روند اطلاع رسانی از رهگذر تکنالوژی

نوین قرار گرفته اند.

بدون شک نشر واقعیت های تلخ و شیرین بر زنده گی اجتماعی مردم اثر گذار بوده و حتی به خصوصی ترین ابعاد زندگی آنها نفوذ نموده است. در این میان شبکه های اجتماعی مجازی با تاثیر گذاری شگرف روی درک و دریافت افراد از وضعیت زنده گی و محیط ماحول به عنوان بخشی از رسانه ها و ارتباطات نوین، امکاناتی را فراهم آورده اند که کاربران به واسطه آنها علاقمندی، افکار و فعالیت هایشان را با دیگران شریک می سازند.

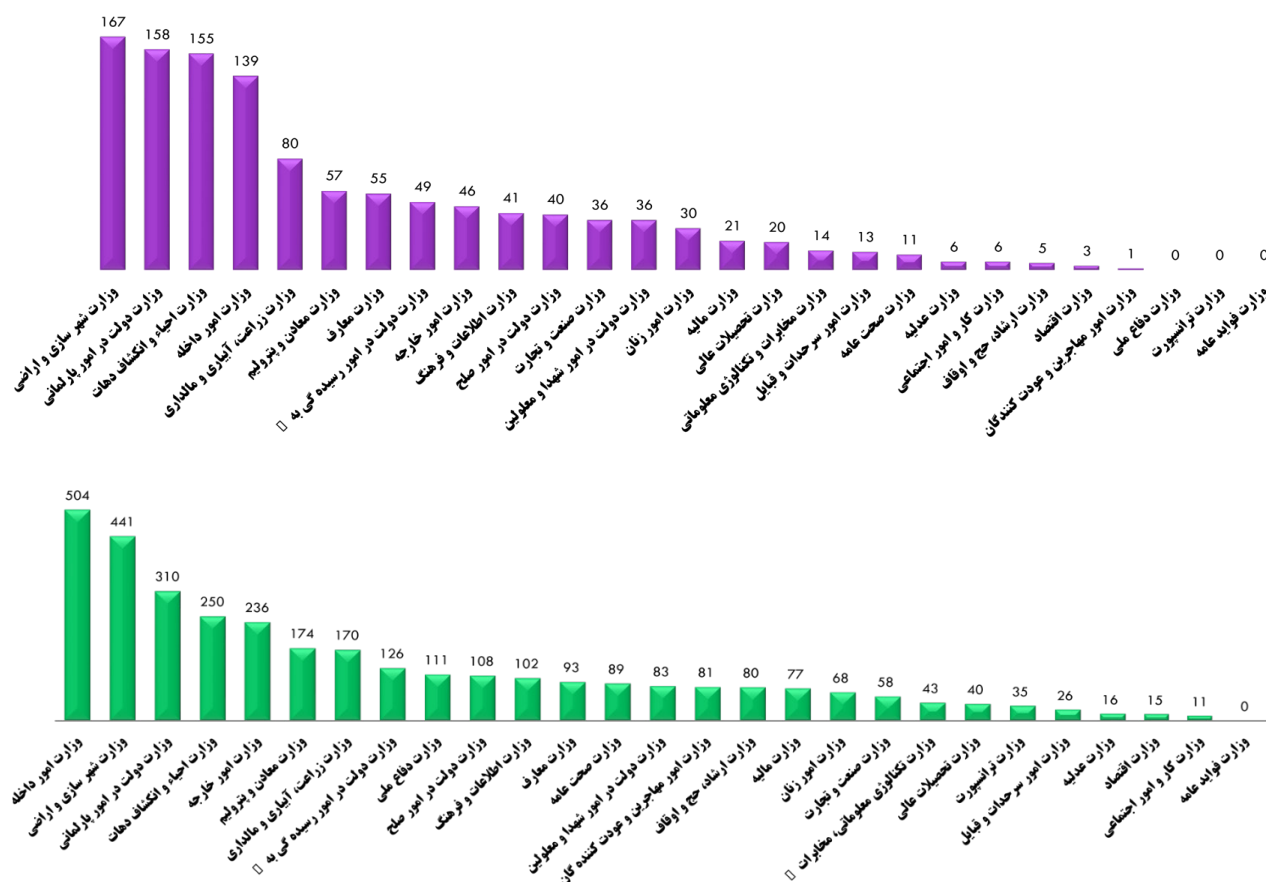
پوشیده نیست که نهاد های دولتی در راستای انجام رسالت آگهی دهی از چند و چون کارکرد های حکومت سعی به خرج داده و از عملی شدن برنامه های سازنده و کار های صورت گرفته برای مردم تا حدی اطلاع رسانی نموده اند. یکی از وزارت های کلیدی و پیشتاز حکومت در عرصه اطلاع رسانی همگانی از فعالیت ها و برنامه های کاری برای مردم؛ وزارت شهرسازی و اراضی است که بدون شک اخبار و گزارش های مورد نظر را از کوچکترین کارکرد صورت گرفته از وجب وجب در بخش زمینداری نوین و امور شهری در مرکز و ولایات به اسرع

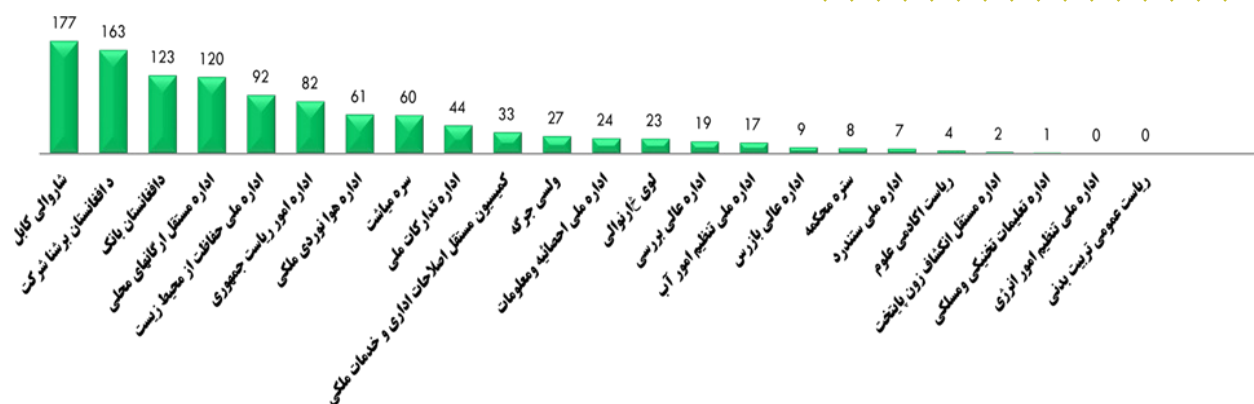
وقت ممکن به اطلاع حکومت و مردم می رساند.

بدون شک ریاست اطلاعات و ارتباط عامه وزارت شهرسازی و اراضی من حیث زبان رسای این نهاد بزرگ سکتوری در عرصه شهرسازی و مدیریت زمینداری؛ جامعه رسانه ای کشور را از مجموع فعالیت های صورت گرفته و کارکرد های جاری این وزارت در مرکز و ۳۴ ولایت کشور وقتاً فوقتاً مطلع ساخته و این روند با قوت تمام ادامه دارد.

ریاست اطلاعات و ارتباط عامه وزارت شهرسازی و اراضی حسب مسولیت بزرگ وظیفوی با تنظیم مصاحبه های رو در رو در تلویزیون ها و رادیو ها، نشر مقالات توضیحی و تشریحی در روزنامه ها و وب سایت های خبری و به روز نگهداشتن صفحات اجتماعی فیسبوک، وبسایت و تویتر این وزارت؛ اطلاعات و معلومات لازم را در اختیار دولت، نهاد های همکار، جامعه رسانه یی و عامه مردم قرار داده است.

نشر نتایج سروی اخیر مرکز اطلاعات و رسانه های حکومت نشان می دهد که وزارت شهرسازی و اراضی در میان وزارت ها و ادارات حکومتی خدمت گذار برای مردم در امر اطلاع رسانی از کارکرد ها به دریافت مقام اول نایل شده است.

در حال حاضر حضور پر رنگ محترم حشمت ناصری رئیس اطلاعات و ارتباط عامه و سخنگوی وزارت شهرسازی و اراضی در پرده تلویزیون ها زبان زد عام و خاص است. چنانچه به قول یکی از بزرگان مرکز اطلاعات و رسانه های حکومت با حفظ اصل نقل قول «سخنگوی وزارت شهرسازی و اراضی آئینه دار این وزارت در هر چینل خبری است».

بدون شک محترم ناصری علاوه بر تبارز فعالیت های این وزارت در رسانه های دیداری و شنیداری به سوالات مستقیم شهروندان در رسانه ها نیز پاسخ قناعت بخش ارائه نموده و تأمین حق دسترسی به اطلاعات را در عمل به جامعه بیدار و رسانه یی کشور به نمایش گذاشته است.

برای نخستین بار سروی انجام شده از سوی مرکز اطلاعات و رسانه های حکومت نشان می دهد که رهبری جمهوری اسلامی افغانستان؛ حق دسترسی شهروندان به اطلاعات را من حیث ارزش بلند ملی به دیده قدر نگریسته و با نظر داشت لزوم کاهش و از میان بردن فاصله ها میان مردم و دولت؛ اهمیت خاصی به تقویت اصل اطلاع رسانی در وضعیت کنونی کشور دارد.

بدیهی است که عامه شهروندان در شهر های تحت پوشش رسانه های دیداری و شنیداری در کشور؛ اظهارات سخنگویان ادارات مختلف حکومتی و دست اندرکاران جامعه رسانه یی کشور را با کمال اشتیاق در هر دو بعد انتقادی و توصیفی دنبال می کنند.

ریاست اطلاعات و ارتباط عامه وزارت شهرسازی و اراضی تنها به کسب این افتخار بزرگ بسنده نکرده، کار در راستای هم رأیی و همفکری را در مسیر رشد و انکشاف کشور تا رسیدن به پله های سکوی رفاه و آسایش همگانی مردم ادامه داده و در بسیج شهروندان در امر سازنده گی و نسج نظام مردم سالار نهایت سعی و تلاش صادقانه خواهد نمود.

کارمندان ریاست اطلاعات و ارتباط عامه افتخار دریافت مقام نخست اطلاع رسانی برای مردم را به رهبری وزارت شهرسازی و اراضی و متعاقباً به محترم حشمت ناصری تبریک و تهنیت گفته، انجام این سروی شایسته را در تبارز بر حق عرق ریزی ادارات مسول آگهی دهی در وزارت ها و نهاد ها و تبلور سعی رسای رؤسا و مدیران کارا، پیشگام و متعهد در عرصه اطلاع رسانی به مردم می ستایند.

دایکندي کې د ښار جوړولو او ځمکو وزارت فعالیتونو ته کتنه

لیکوال: احمد ضیا انتظار

ژباړن: ضمیر ساپی

سفرې کڅوړې د مېرمنو له لوري ګڼل کېږي چې په هېواد کې دننه او بهر تود بازار لري.

همداراز، دایکندي د ابراهیم ګاوسوار، محمد عظیم خان اشکاراښاد، ملا خداداد، محمد حسین صادقي، میر یوسف بیګ، نعیم خان، کاظم افکاري، پهلوان نجف بیګ

کې یې بادام، منې او زردالو دي، دیکندي څو ډوله بادام لري او عمدتاً د دې ولایت په مرکز نیلي ښار، شهرستان او میرامور ولسوالیو کې د مني موسم پر مهال حاصل ورکوي.

په دایکندي ولایت کې لاسي توکي لکه: ګلدوزي، خامک، ګالی، ګلیم اوبدل او

دایکندي د افغانستان له مرکزي ولایتونو څخه ګڼل کېږي چې له ۷۰۰ زرو زیات نفوس لري او د پلازمېنې کابل لوېدیځ په ۴۶۰ کیلو مترۍ کې پروت دی.

د دې ولایت ۹۰ سلنه وګړي په کرنه او مالدارۍ بوخت دي چې عمده کرنیز محصولات یې ورېشې، جوار او په تازه مېوو

او سید حلیم شاه کجران په څېر د مشهورو شاعرانو ټاټوبی دی.

د نورو دولتي ادارو تر څنګ د ښار جوړولو او ځمکو وزارت د تېرو پنځه کلونو په لړ کې توانېدلی چې په دې ولایت کې ډېرې لاسته راوړنې ولري او د ښاري سکټور د بهېود په موخه له دولتي ځمکې څخه سمه ګټه پورته کړي.

ښار جوړولو او ځمکو ریاست په دې لړ کې د دایکنډي مرکز نیلي ښار سټراټیژیک پلان، د نیلي تفصیلي اصلاحي پلان، د میرامور ولسوالۍ سټراټیژیک او تفصیلي پلانونه، د شهرستان ولسوالۍ سټراټیژیک پلان، د اشترلي ولسوالۍ سټراټیژیک پلان، د سنگ تخت او بندر ولسوالۍ سټراټیژیک پلان، د خدیر ولسوالۍ سټراټیژیک پلان، د ګیټي ولسوالۍ سټراټیژیک پلان او کجران

ولسوالۍ تفصیلي پلانونه چمتو کړي دي.

سربېره پر دې د دولت کلیدي ادارې په توګه د دایکنډي د ښار جوړولو او ځمکو ریاست په دې ولایت کې د ساختماني پروژو د طرحې او ډیزاین او ټولګټو پروژو پلي کولو په برخه کې د پام وړ کارونه تر سره کړي چې په دې برخه کې د اته دولتي ادارو، ښوونځیو، ولسوالیو او روغتونونو ودانۍ پکې شاملې دي.

د ښار جوړولو او ځمکو ریاست په دې ولایت کې له دولتي ځمکو څخه د سمې ګټنې په موخه نږدې ۱۰۰۰ جریبه سپینه دولتي ځکه متقاضی ادارو ته لېږدولې ده.

د دولتي ځمکو او د دولت تر ولکې لاندې د عامه ملکیتونو د ثبت په برخه کې باید وویل شي چې دې وزارت د دایکنډي ولایت په

مرکز او بېلابېلو ولسوالیو کې تر دې دمه په ۲۵۶ قطعو کې ۱۲۳۷۵۳ جریبه دولتي ځمکه په دولتي ځمکو بانک کې ثبت کړې ده.

د ښار جوړولو او ځمکو وزارت نه یوازې په دایکنډي ولایت کې د ملي پروژو چارې پیل کړي، بلکې د دې تر څنګ یې د هېواد په ټولو ولایتونو کې د متوازن انکشاف په موخه یو لړ پروژې پیل کړي چې په پلي کېدو سره به یې هېوادوالو ته د پام وړ اسانتیاوې برابرې شي.

په سکټوري برخه کې د ښار جوړولو او ځمکو وزارت دا ډول بې سارې هڅې د ښاري وضعیت ښه والي، متوازنې پراختیا، له دولتي ځمکو معقولې او اغېزناکې استفادې، اقتصاد ودې او کار موندنې ته زمینه برابره کړې ده.

رویای دیروز؛ حقیقت امروز و فردا

زیربناهای مدرن شهری، اشتغال زایی و زباله روز افزون محیط زیست در شهر کابل؛ همانا احداث شهر جدید کابل در ولسوالی ده سبز در شرق پایتخت پیشنهاد شد. اما متأسفانه کار تحقق این پروژه بزرگ زیربنایی برای سالیان متمادی بنابر مشکلات تخریبی و حقوقی از پیشرفت باز ماند.

اکنون رهبری وزارت شهرسازی و اراضی بنابر رهنمود مقام عالی ریاست جمهوری؛ تلاش گسترده ای را به منظور برطرف ساختن

همگان نیک می دانند که اعمار شهر جدید کابل به آرزو و انتظار میلیون ها هموطن در پایتخت گره خورده و توقعات بر حق صد ها هزار شهروند مواجه با مشکل مسکن، محیط زیست نا مناسب و آب و هوای آلوده در پایتخت نیز از حکومت رو به ازدیاد است.

بدون شک نظریات تائید شده متخصصان امور شهری اعم از داخلی و خارجی در دو دهه پسین در بیرون رفت از مشکل نبود مسکن، متعادل ساختن تراکم نفوس رو به رشد با توسعه شهر، نبود

موانع فرا راه تطبیق این پروژه ملی آغاز نموده است.

شهرداری و اراضی و بزرگان ده سبز در راستای احداث شهر جدید کابل و حل معضل حقوقی زمین های تحت پلان تطبیق پروژه به امضاء رسیده است.

محترم محمود کرزی سرپرست وزیر شهرداری و اراضی با توجه به اهمیت بلند اقتصادی و اجتماعی اعمار شهر جدید کابل در یک ماه اخیر؛ ضمن بازدید از ساحه و دیدار با بزرگان و زمینداران ولسوالی ده سبز با یادآوری دیدگاه وزارت در سهیم ساختن مردم با نفع متناسب به مقدار زمین آنها در پروژه به اقناع خاطر ایشان پرداخته، همچنان مسوولین بخش های مختلف این وزارت را به وظایف مشخصی چون تأمین هماهنگی با ادارات سکتور شهری، شناسایی نکات قوت و ضعف، مشکلات تخنیکی و حقوقی فرا راه این پروژه و در نهایت تثبیت حق مالکیت زمین توظیف نموده است.

رهبری وزارت شهرداری و اراضی مصمم است که شهر جدید کابل با معیار های بلند انجیری و مهندسی؛ با توجه به نورم و ستندرد ها در سطح منطقه اعمار و زمینه اسکان دو میلیون هموطن در آن فراهم گردد. باید خاطر نشان ساخت که به تأسی از هدایت رهنمودی مقام عالی ریاست جمهوری؛ کار احداث شهر جدید جلال آباد و شهر جدید هرات همزمان با احداث شهر جدید کابل آغاز خواهد شد که با تحقق این اهداف؛ هموطنان ما شاهد داشتن شهرهای معیاری برابر با ستندرد های پذیرفته شده و رفع قابل ملاحظه مشکل کمبود مسکن و محیط سالم خواهند بود.

باید یاد آور شد که در این راستا تصفیه ۲۰ هزار جریب زمین در ساحه ده سبز با نتیجه تشخیص اغلباً زمین های دولتی به اتمام رسیده و متعاقب آن کار سروی توپوگرافی به منظور آماده سازی ساحه برای ساخت و ساز آغاز گردیده است.

رهبری کنونی وزارت شهرداری و اراضی با اختیار دیدگاه متفاوت در تحقق زود هنگام این پروژه مهم زیربنایی همراه با منفعت صد در صدی مردم فضای باور و اعتماد را میان مردم و حکومت بوجود آورده است. چنانچه اخیراً بالاثر تلاش گسترده به منظور ایجاد تفاهم و هماهنگی؛ تفاهمنامه همکاری میان رهبری وزارت

روح الله تلاش

د زحل پيوه بليږي

نه کوي او تر نيمايي ډېر زده کوونکي تر شنه اسمان لاندې په ازاد فضا کې خپلې زده کړې کوي.

په هرات ښار کې د استاد خليل الله خليلي ښوونځي د نهم ټولگي زده کوونکې زحل وايي، د درسي خونو د نه شتون له کبله له ډېرو ستونزو سره مخ دي او نه شي کولای

ښار په شپږمه ناحیه کې د استاد خليل الله خليلي ښوونځی دی چې زده کوونکي يې د تدريسي خونو د نه شتون له کبله په دې ساره موسم کې په ازاده او خلاصه فضا کې خپلې زده کړې کوي.

دا ښوونځی شپږ درسي خونې لري چې د دې ښوونځي د زده کوونکو لپاره بسنه

د افغانستان په ډېری ولایتونو کې ښوونځي لا هم ودانۍ نه لري او زده کوونکي په ازاده فضا کې تر شنه اسمان لاندې خپلو زده کړو ته دوام ورکوي، خو د زده کړو دا بهیر په هغو ولایتونو کې چې هوا يې گرمه او یا سپړه وي ډېره ستونزمنه او ان ناممکنه کېږي. د دې ښوونځيو له ډلې یو هم د هرات

سختو شرایطو کې ښوونځي ته راځو، هوا سپر شوې تر شنه اسمان لاندې په ازاده فضا کې تدریس سخت دی او زده کوونکي په دې موسم کې ډېر زړه نه ښه کوي چې ښوونځي ته راشي.»

د هېواد په کچه د ښوونځیو جوړولو د ښارجوړولو او ځمکو وزارت کاري لومړیتوب دی او دا وزارت په پام کې لري چې د خصوصي سکتور په همکارۍ د ولایاتو په کچه د ښوونځیو جوړولو چارې لا ګړندی کړي.

د ویلو ده چې ښارجوړولو او ځمکو وزارت د ورستیو درې کلنو پر مهال په هېواد کې د «۱۰۳۰» رغیزو پروژو چارې پیل کړې چې له دې ډلې د «۱۵۰» پروژو چارې بشپړې شوي، «۴۰۰» پروژې تر کار لاندې دي او پاتې یې په سروې، ډیزاین او تدارکاتي مرحله کې دي.

ښارجوړولو او ځمکو وزارت د عامه ودانیو برنامې له لارې تازه د دې ښوونځي په انګر کې د یو «۱۶» صنفی تعمیر د جوړولو چارې پیل کړې چې په بشپړېدو سره به یې د دې ښوونځي د زده کوونکو او ښوونکو ستونزې حل شي.

د استاد خلیل الله خلیلي ښوونځي ښوونکې اسما زمانې نوي جوړېدونکي «۱۶» صنفی ودانۍ ته په کتو وايي، د نوې ودانۍ په جوړېدو سره به د دې ښوونځي ټولې ستونزې حل شي او ورسره به هم مهاله په تدریسي بهیر کې هم ښه والی راشي.

اسما زمانې زیاتوي: «د ښوونځي ټول زده کوونکي او ښوونکي نوي جوړېدونکي ښوونځي ته بې صبرانه منتظر دي، د دې ښوونځي په جوړېدو به زده کوونکو ته د زده کړې او ښوونکو ته د تدریس مناسبه زمینه برابره شي، اوس مهال موږ په ډېرو

چې په ښه ډول خپلې زده کړې وکړي. زحل وایي: «هوا سپر شوې ده، په ازاده فضا کې زده کړې کول سخت دي، ساړه مو کېږي، ښوونځی مو میز، چوکۍ، تخته او نورو اړین وسایل هم نهلري، ډېر په تکلیف یوو، کله-کله مو ښوونځي ته زړه نه کېږي چې ورشو، ډېری کورنۍ له دې کبله خپل بچیان ښوونځي ته نه پرېږدي او یا یې نورو ښوونځیو ته تبدیل کړي دي.»

د دې ښوونځي یوه بله زده کوونکې ماریا وایي: «هوا سپر شوې، له صنفونو د باندې درس نه شو ویلای، کله چې هوا ګرمه شي بیا د ګرمۍ له کبله له سختو ستونزو سره مخ کېږو، هره ورځ کوښښ کوو چې ټولګی مو داسې ځای ته انتقال کړو چې هلته لږ وي، خو کومه ورځ چې اسمان ورېځ وي، نو بیا مو ساړه کېږي او ډېری زده کوونکي د سپرې او ګرمۍ هوا طاقت نهلري.»

يوه پروژه؛ خو بې سارې کتبې

همدازا، دا پروژه به په سيمه کې لا زيات مشارکت ته زمينه برابره کړي او په سياسي لحاظ به هم دا هېوادونه پر يوه گډ محور سره را ټولول کړي، ځکه په دې پروژې کې د ټولو شاملو هېوادونو گډې گټې نغښتې دي او دا ډول سيمه ييزې گټې د سيمې هېوادونه د اقتصاد او سياست تر څنگ په سوداگريزو او نورو مهمو برخو کې يو بل ته نږدې کوي.

د ښار جوړولو او ځمکو وزارت د دې سترې سيمه ييزې پروژې د کدستر، سروې، د مالکيت حق تثبيت، د ملکيتونو بېې ايښودنې

کاسا زر د سيمې په کچه يو له مهمو پروژو څخه گڼل کېږي چې د قرغزستان او تاجکستان هېوادونو بڼېنا د افغانستان له لارې پاکستان ته لېږدوي او په پلي کېدو سره به يې په افغانستان او سيمه کې د تل پاتې سيمه ييزو گټو او اقتصادي ښېگڼو وزرې خورې شي.

دا پروژه ځکه د نورو هېوادونو تر څنگ د افغانستان لپاره له سياسي، امنيتي او اقتصادي اړخه ځانگړې ارزښت لري چې له منځنۍ اسيا څخه سويلي اسيا ته د بڼېنا مزی لېږدوي.

پروژې چارې په چټکۍ سره روانې دي چې تر دې مهاله ټولې ۲۶۳ پایې تثبيت شوې چې ۲۴۴ يې په دولتي ځمکو او پاتې ۱۹ يې په شخصي ځمکو کې موقعيت لري، خو تر دې مهاله يې اسناد په استملاک رياست کې تر اروزنې لاندې دي.

د ننگرهار ګاونډي لغمان ولايت کې هم د ۱۶۳ پایو د مالکيت حق تثبيت چارې بشپړې شوي چې ۱۰۳ يې په دولتي ځمکو او پاتې ۶۰ يې په شخصي ځمکو کې موقعيت لري. په شمالي پنجشېر ولايت کې هم له ټولټال ۲۷۴ تثبيت شويو پایو څخه ۲۵۸ يې په دولتي ځمکو او پاتې ۱۶ يې په شخصي ځمکو کې موقعيت لري. د پنجشېر څنګ لوري بغلان ولايت کې له ۴۲۲ تثبيت شويو پایو څخه ۱۸۱ په دولتي ځمکو او پاتې ۲۴۱ په شخصي ځمکو کې موقعيت لري.

په کنډوز ولايت کې هم د دې پروژې ۳۱۳ پایې موقعيت لري چې ۲۴۱ تثبيت شوې پایې په دولتي ځمکو او پاتې ۷۲ يې په شخصي ملکيتونو کې موقعيت لري. د دې تر څنګ په ټوله کې د دې پروژې له ۱۷۲۷ پایو څخه د ۱۶۹۹ پایو د مالکيت حق تثبيت چارې بشپړې شوي چې ۱۲۳۲ په دولتي ځمکو او پاتې ۴۶۷ يې په شخصي ملکيتونو کې موقعيت لري او يوازې د کابل ولايت اړوند سيمو کې د ۲۸ پایو د مالکيت حق تثبيت چارې پاتې دي چې دا به هم په ډېره

او د ځمکو د استملاک مسووليت پر غاړه لري چې د دې پروژې څه باندې ۵۶۰ کيلومتره مسير په افغانستان کې له کنډز، بغلان، پنجشېر، پروان، کاپيسا، کابل، لغمان او ننگرهار ولايتونو تېرېږي. د کاسا زر پروژه چې په سيمه کې د افغانستان ستراتيژيک موقعيت ثابته، په همدې موخه د ښار جوړلو او ځمکو وزارت له لوري يې ځينو ولايتونو کې د مسلکي او مجرب ټيم له لوري د مالکيت حق تثبيت او جايدادونو د بيې اېښودنې چارې نږدې به بشپړېدو دي. د دې پروژې د مالکيت حق تثبيت، بيې ټاکلو او استملاک چارې په کاپيسا ولايت کې ۱۰۰ سلنه بشپړې شوي چې ټولټال ۲۲۶ پایې دي او له دې ډلې يې ۱۷۰ په دولتي ځمکو او پاتې ۵۶ يې په شخصي ځمکو کې تثبيت شوې دي. په کاپيسا ولايت کې د دې پروژې مسير ۱۱۰ کيلو متره اټکل شوی دی.

ورته مهال په کابل ولايت کې يې هم چارې نږدې ۶۰ سلنه بشپړې شوي. تر دې مهاله د کابل اړوند له ۶۶ پایو څخه ۳۸ تثبيت شوي چې ۳۵ پر دولتي ځمکو او پاتې درې په شخصي ملکيت کې موقعيت لري، خو د ۲۸ پایو د مالکيت حق تثبيت چارې تر کار لاندې دي چې سيمې ته استول شوي مسلکي ډله به يې ټولې چارې ډېرې ژر بشپړې کړي.

سربېره پر دې په ننگرهار ولايت کې هم د دې سترې سيمه ييزې

کاسا زر سربېره پر دې چې ترانزیت کوي، سیاسي، اقتصادي او ټولنیزه گټه هم لري. د دې پروژې په پلي کېدو سره په افغانستان کې هم د برېښنا بیه ټیټېږي او هم کولای شو ډېره برېښنا وپېرو او د افغانستان پر امنیت هم اغېزه کوي؛ نو په همدې موخه د ښار جوړولو او ځمکو وزارت د دې پروژې د پلي کېدو لپاره مسلکي او ژمن کسان ګمارلي دي.

د دې پروژې ټول لګښت ۱،۱۷ میلیارده ډالر اټکل شوی چې تر دې مهاله نړیوال بانک، امریکا متحده ایالاتو، انگلستان، د اروپا

کمه موده کې بشپړې شي.

لکه د ترکمنستان، افغانستان، پاکستان او هندوستان یا ټاپي پروژې په څېر کاسا زر هم د منځنۍ اسیا او سویلي اسیا ځینو هیوادونو تر منځ یوه ستره سیمه ییز پروژه ده چې طرحه یې په ۲۰۰۵ میلادي کال کې د سیمه ییزې اقتصادي همکارۍ یا ریکا په کنفرانس کې جوړه شوه. د دې سترې پروژې له مخې قرغزستان او تاجکستان به له اړتیا ډېره ۳۰۰ مېگاواټه برېښنا افغانستان ته او ۱۰۰۰ مېگاواټه پاکستان ته لېږدوي.

او تاجکستان هېوادونو څخه چې د برېښنا د توليد خورا ډېر امکانات په واک کې لري، د سويلي اسيا پاکستان او افغانستان پر هېوادونو وپلوري.

په کاسا زر پروژه کې د شاملو هېوادونو د اقتصادي گټو اوبدل، په اسيا کې د افغانستان د ترانزيتي دريځ ډاگيزه کېدل، په افغانستان کې د دې مزي په اوردو کې د ۴۰ مېليونو ډالرو په ارزښت د زېربنايي پروژو عملي کول او د سيمي د اوسېدونکيو لپاره د کاري زمينې برابرول، د دې پروژې له نورو مهمو گټو څخه دي.

د پانگوني بانک او اسلامي پرمختيايي بانک د دې پيسو د ورکړې ژمنې کړې دي.

دا ستره سيمه ييزه پروژه د افغانستان په خاوره کې له ۶ مرکزي اوځينو ختيځو ولايتونو او ۲۳ ولسواليو تېرېږي چې په پلي کېدو سره به يې د يادو ولايتونو تر څنگ د دې پروژې ۳۰۰ مېگاواټه برېښنا د افغانستان ميدان وردگ، غزني، زابل لوگر او پکتيا ولايتونو اوسېدونکي هم له برېښنا برخمن شي.

دا پروژه کولای شي چې په سيمه او نړۍ کې د افغانستان نړيوال حيثيت او باور زيات کړي. ياده پروژه به د مرکزي اسيا له قرغزستان

مکثی بر شکل گیری برنامه انکشاف نهادی نظام زمینداری افغانستان

آوردن اصلاحات بنیادی در قوانین، ستراتیژی ها، پالیسی ها، مقررات و طرز العمل های کاری؛ محترم محمد جواد پیکار رئیس وقت آن اداره در حاشیه کنفرانس بین المللی زمین و قطعی در شهر واشنگتن دی اسی ایالات متحده امریکا؛ برای نخستین بار با رئیس کدستر و قباله کشور ترکیه دیدار و تبادل نظر نمود. در این دیدار هر دو جانب به ترتیب مسوده پروتوکول به منظور انتقال دانش مسلکی و تخیکی و تجربیات کامیاب کشور ترکیه در راستای ایجاد نظام زمینداری عصری و پایدار در افغانستان موافقه نمودند. سپس رهبری وقت اداره اسبق اراضی مسوده مورد نظر را ترتیب و غرض کسب موافقت

اداره اسبق اراضی افغانستان حسب هدایت رهنمودی جلالتمآب محمد اشرف غنی رئیس جمهور کشور با توجه به نیازمندی های عصر حاضر و اصلاح نظام زمینداری کهنه و مشکل زا به نظام عصری، شفاف، پایدار و مبتنی بر تکنالوجی معاصر؛ با مطالعه عمیق و همه جانبه سیستم زمینداری بسا کشور ها؛ سیستم زمینداری کشور ترکیه را در مطابقت با مناسبت های قانونی و سازگاری های حقوقی آن با قوانین نافذه افغانستان بر شمرد.

به منظور متحقق شدن این آرمان و نیل به ایجاد یک سیستم موثر، کارا و الکترونیک زمینداری در افغانستان و همچنان

(۱۴) روزه وارد کابل شدند و روی طرح ایجاد برنامه (IDPL) بحث و کار مشترک نمودند.

سپس رهبری اداره اسبق اراضی در ترکیب یک هیئت متشکل از رؤسای اداره اراضی و نماینده با صلاحیت سازمان (FAO) و بانک جهانی، به منظور نهایی سازی طرح برنامه (IDPL) در ۸ اکتوبر ۲۰۱۷ عازم انقره شد و پس از (۴) روز کار مشترک با همکاران ترکی؛ طرح مطلوب نهایی گردید.

با آنهم برای ارزیابی کارهای صورت گرفته و غنای هرچه بیشتر؛ پروسه مشورتی با سایر متخصصان بین المللی، سازمان (FAO) و بانک جهانی از طریق ایمیل، صحبت های رو در رو و ویدیو کنفرانس ها به منظور بازنگری تخنیکى ادامه یافت. در همین راستا ورکشاپ مشورتی با اشتراک نماینده گان ارشد نهاد های ذیربط حکومتی و همکار بین المللی و رؤسای بخش های مختلف اداره اسبق اراضی برگزار شد تا پس از بحث و کسب نظریات جدید؛ روند تدقیق بیشتر بر طرح این برنامه نیز پایان یابد.

سرانجام مسوده نهایی پس از مرور مجدد رهبری اداره اسبق اراضی و رهبری اداره (TKGM) مورد تأیید قرار گرفته و در فیبروری ۲۰۱۸ میلادی رسماً از سوی جلالتمآب محمد اشرف غنی رئیس جمهور اسلامی افغانستان در ارگ ریاست جمهوری افتتاح گردید.

مرحله تطبیق برنامه انکشاف نهادی نظام زمینداری افغانستان (IDPL) ابتدا از شهر های بزرگ شروع و تدریجاً به تمام

دولت ترکیه از طریق مرجع دیپلوماتیک به وزارت خارجه آن کشور گسیل داشت.

همچنان رهبری اداره اسبق اراضی افغانستان در خصوص آماده گی برای عملی شدن مفاد این پروتوکول با همکاری سازمان (FAO)، اداره تیکا (اداره هماهنگی و همکاری ترکیه) و بانک جهانی روی ترتیب یک لایحه کاری موافقت نمودند، که به اساس آن؛ تیم مشترک اداره تیکا و اداره اسبق اراضی به همکاری تخنیکى سازمان (FAO) تشکیل و به ترتیب برنامه انکشاف نهادی نظام زمینداری افغانستان یا (IDPL) آغاز نمودند.

بازدید تخنیکى از سیستم زمینداری عصری کشور ترکیه و اجراءات آنها در خصوص مدیریت امور زمینداری الکترونیکی؛ نخستین اقدام برای نیل به تحقق آرمان صد ساله افغان ها بود که با سفر (۴) روزه هیئت مختلط اداره اسبق اراضی و رؤسای استناف محاکم کابل و هرات به آن کشور راه تحقق این آرزوی دیرینه گشوده شد. در قدم بعدی به اساس دعوت اداره اسبق اراضی افغانستان؛ هیئت (۹) نفری متخصصین اداره TKGM (اداره کدستر و قباله کشور ترکیه) برای نخستین بار به تاریخ ۱۷ دسمبر ۲۰۱۶ از دفاتر اراضی در کابل و هرات بازدید تخنیکى نمودند.

به همین ترتیب در گام دیگر؛ تیم تخنیکى (۱۲) نفری متخصصین ترکی به شمول رؤسای کدستر و نقشه برداری (TKGM) در ۱۷ اپریل ۲۰۱۷ میلادی در یک سفر رسمی

مناطق کشور انکشاف داده می‌شود.

برنامه (IDPL) مشتمل بر سه بخش عمومی در برگرفته بخش های فرعی است. طوریکه بخش اول؛ ایجاد زیربنای معلومات جغرافیایی؛ شامل سه بخش زیربنای جیودیزی و نقشه برداری، سیستم معلوماتی زمین و تکنالوجی معلوماتی است. بخش دوم یعنی سیستم ثبت زمین؛ شامل سروی کدستر و ثبت زمین است. بخش سوم؛ پالیسی زمین و ظرفیت سازی؛ در برگرفته تدوین کود ملی زمین و ایجاد و تجهیز انستیتیوت جیودیزی و ساختمانی می‌باشد.

بخش اول: ایجاد زیربنای معلومات جغرافیایی:

بیشترین تمرکز در خصوص ایجاد زیربنای جیودیزی و نقشه برداری یا ایجاد سیستم موقعیت یابی افغانستان (AFPOS) می‌باشد. در این بخش سیستم تعیین کوردینات دقیق برای تأمین نیازهای اطلاعات جغرافیایی (مکانی) در سطح ملی ایجاد خواهد شد. ایجاد راهکارها و طرزالعمل‌های کاری و عملیاتی و در نتیجه ثبت و ذخیره معلومات زمین در یک سیستم جامع و الکترونیک، اتصال دفاتر مرکزی و ولایتی و مصونیت ارقام ذخیره شده نیز در دستور کار خواهد بود.

الف : زیربنای جیودیزی و نقشه برداری شامل دو فعالیت عمده به شرح زیر :

۱- ایجاد سیستم موقعیت یابی افغانستان (AFPOS) در برگرفته نصب ۲۷ کورس ستیشن دائماً فعال جیودیزیکی در سراسر کشور با شعاع ۸۰ تا ۱۰۰ کیلومتر، راه اندازی سخت افزار و نرم افزار مرتبط در ایستگاه های (AFPOS)، ایجاد مرکز کنترل (AFPOS)، ترتیب دستورالعمل ها و روش های عملیاتی ستندرد، ایجاد سیستم ارتباطی جهت تبادل اطلاعات بین ایستگاه های AFPOS و مرکز کنترل و ظرفیت سازی

کارمندان برای مدیریت سیستم می‌باشد.

۲- تهیه نقشه های اساس (Base Mapping): در برگرفته ایجاد نقاط کنترولی مورد نیاز، تهیه و پروسس تصاویر هوایی، جیورفرنس تصاویر هوایی، تهیه ارقام ویکتوری و نقشه های ارتوفوتو، ترتیب دستور العمل ها و روش های عملیاتی ستندرد و ظرفیت سازی کارمندان برای مدیریت پیشبرد بهتر امور مرتبط به این روند می‌باشد.

سیستم معلوماتی زمین (LIS):

هدف از این سیستم بدست آوردن، پروسس، ذخیره و توزیع اطلاعات زمین بوده که در برگرفته دیتابیس حاوی اطلاعات مکانی مرتبط به زمین، روش ها و تکنیک های جمع آوری، آپدیت، پروسس و توزیع ارقام به گونه منظم می‌باشد.

تکنالوژی معلوماتی:

هدف از فن آوری جدید؛ تسهیل نیاز های (ICT)، اتصال دفاتر مرکزی و ولایتی و تأمین مصونیت ارقام ذخیره شده بوده که شامل دیزاین سیستم ارتباطی، تست سیستم، ذخیره سازی و مصونیت ارقام و ارتقاء ظرفیت کارمندان به منظور عرضه خدمات سریع و مطمئن به تمام ارگان های متقاضی در سطح کشور می‌باشد.

بخش دوم: سروی کدستر و ثبت زمین : در این بخش بیشترین تمرکز بر سروی کدستر و ثبت زمین صورت می‌گیرد. هدف عمده این بخش ایجاد و مدیریت یک سیستم کارا، موثر و جامع ثبت زمین و ملکیت ها، حصول اطمینان از نقشه ها و ثبت زمین های عامه و شخصی و تثبیت حق مالکیت بر زمین و تعهدات مرتبط به آن می‌باشد.

۱- سروی کدستر:

آموزش برای محصلان در داخل و بیرون از کشور و در نهایت ایجاد بستر مناسب برای مشارکت عامه و خصوصی به عنوان عمده ترین فعالیت ها در محور توجه قرار می گیرد.

بدون شک؛ فراهم شدن فرصت ها برای پلان گذاری ها و پالیسی های بزرگ انکشافی به هدف تحقق پروژه های بزرگ زیربنایی، ایجاد زیربنای عصری و پایدار نظام زمینداری کشور، ایجاد میکانیسم ساده و شفاف ثبت، اجراء و صدور قبالة الکترونیکی، کاهش منازعات املاکی، رشد مشهود و محسوس فعالیت های اقتصادی و اجتماعی، جلوگیری از غصب زمین های دولتی، عامه و شخصی و فراهم شدن شرایط مطلوب استفاده معقول از اراضی دولتی و تحقق تعهدات جلالتماب رئیس جمهور محمد اشرف غنی برای اصلاح نظام زمینداری از نتایج متوقعه تطبیق این برنامه خواهد بود و نهایتاً سایر سکتورها می توانند از متیودولوژی انکشافی این برنامه منبذ مثال خوب و تجربه کامیاب استفاده نمایند.

محترم محمود کرزی سرپرست وزیر شهرسازی و اراضی با ستایش از کارکرد های صادقانه رهبری قبلی این نهاد خدمت گذار به مردم با تجدید تعهد به سعی خستگی ناپذیر برای به ثمر نشاندن شکوفه های امید مردم و دولت افغانستان از هیچ تلاشی برای تحقق پیگیر برنامه های ملی و انکشافی این وزارت دریغ نورزیده و با نگاه بلند به حفظ ارزش ها و دستاورد ها در پی تحقق بیشتر اهداف و مسولیت های بزرگ این نهاد سکتوری است.

بدون شک کار برای زمینه سازی شرایط لازم و بستر سازی مناسب برای ساختار های اساسی تطبیق برنامه انکشاف نهادی نظام زمینداری افغانستان تا فتح قله های موفقیت ادامه داشته و رهبری کنونی وزارت شهرسازی و اراضی منبذ امانت دار و عهده دار ماموریت بسر رسانی رسالت بزرگ ملی تا پایان خط خدمت گذار مردم با عزت افغانستان است.

ثبت دیجیتالی زمین شامل دو بخش اساسی؛ یکی نقشه؛ نشان دهنده اندازه و موقعیت مکانی و ارقام توصیفی و ضروری مرتبط به زمین می باشد. مسایل مرتبط به این بخش؛ ترتیب طرزالعمل ها و روش های عملیاتی ستندرد، تهیه و تجهیز وسایل و سامان آلات فنی برای انجام سروی کدستر، ارتقاء ظرفیت انجنیران سروی، کارشناسان حقوقی و کارمندان ساحوی به منظور انسجام و پیشبرد بهتر امور مرتبط به سروی کدستر می باشد.

۲- ثبت زمین:

معرف ایجاد سیستم ثبت زمین و تثبیت حق مالکیت به گونه الکترونیکی بوده که تمام اسناد مربوط به مالکیت زمین، استفاده، حقوق و تعهدات تضمین شده توسط دولت را ثبت می نماید تا برای نگهداری، پروسس و توزیع الکترونیکی به کاربران نهایی مساعد گردد. غنامندی مقررات مربوط به ثبت زمین، ترتیب طرزالعمل ها و روش های عملیاتی ستندرد، ثبت و صدور اسناد تضمین شده (قبالة به ضمانت دولت)، ایجاد و تجهیز دفاتر ثبت زمین در سطح زون ها و ظرفیت سازی کارمندان به منظور پیشبرد بهتر امور مربوط به ثبت زمین از عمده ترین فعالیت های این بخش است.

بخش سوم:

پالیسی ملی زمین و ظرفیت سازی:

در این بخش بیشترین تمرکز بر پالیسی ملی زمین و ظرفیت سازی شامل کود ملی زمین و ایجاد و تجهیز انستیتیوت جیودیزی و ساختمانی صورت می گیرد. تدوین کود ملی زمین و اصلاح ساختار های حقوقی مرتبط به مدیریت زمین، ظرفیت سازی کارمندان، تجهیز هرچه بیشتر پوهنتون پولی تخنیک کابل و انستیتیوت جیودیزی و ساختمانی، اتصال پوهنتون های داخلی با کشور های منطقه، فراهم نمودن شرایط بهتر

په فراه کې د ښار جوړولو او ځمکو وزارت عمده لاسته راوړنې

تېرو، پخو خښتو او گچو جوړه شوې له دوه زره کالونو ډېر لرغونې تاريخ لري. همداراز، پر ۳۰۰ جريبه ځمکه جوړه د فريدون کلا چې د زوړ ښار په نوم هم مشهوره ده، د دې ولايت يو له لرغونو ابداتو څخه گڼل کېږي. سربېره پر دې د لاش جوين په نوم کلا،

انگور، هندوانې، توت، منې، الوجې، زردالو، انځر، شفتالو، خرما او پسته دي.

فراه ولايت چې د ابونصر فراهي او عطا مالک جويي د زېږېدو اصلي ځای دی، بېلابېل لرغوني او تاريخي ځايونه هم لري. دې ولايت کې د «کک کهزاد» کلا چې له

فراه د افغانستان له غربي ولايتونو څخه دی چې نفوس يې يو مېليون اټکل شوی او د پلازمېنې کابل په ۴۸۰ کيلو مترۍ کې موقعيت لري.

د فراه ولايت ډېری خلک په کرنې او مالدارۍ بوخت دي چې عمده کرنيز محصولات يې

رياست د پام وړ کارونه دي.

سربېره پر دې د ښار جوړولو او ځمکو رياست د يوې کليدي دولتي ادارې په توگه په دې ولايت کې د ساختماني پروژو د طرحې او ډيزاين او ټولگټو پروژو پلي کولو په برخه کې د پام وړ کارونه تر سره کړي چې په دې برخه کې د فراه پوهنتون رياست اداري ودانۍ، د دې پوهنتون د ښوونې او روزنې تدريسي ودانۍ، د کرنې تدريسي ودانۍ، د کتابتون ودانۍ او ليلي ودانۍ جوړول، د جمنازيوم جوړولو، گدام، لباس خونې، سلمانې، د روږدو کسانو لپاره ځانگړی ۱۰۰ بستريز روغتون، د حج او اوقافو رياست اړوند د جعفري جومات جوړول، د بالابلوک ولسوالۍ په شيوان کلي کې د CHC کلينیک جوړول، په داراباد کې د CHC روغتيايي کلينیک ودانۍ جوړول، په يزده کلي کې د CHC کلينیک جوړول، د فراه

نوې انکشافی سيمې تفصيلي پلانونه جوړ کړي دي.

ورته مهال، دې وزارت د عسکراډ پراختيايي پلان، د فراه ښار صنعتي سيمو تفصيلي پلان، د فراه ښار سوداگريز مرکز تفصيلي پلان، هوايي ډگر او د دې ډگر جنوب لويديځ تصيلي پلان، د فراه ولايت يوې سوداگريزې سيمې تفصيلي پلان، د لاش جوين، انار درې او قلعه کاه ولسواليو پلانونه، د دلارام ښار تفصيلي پلان او د شيخ ابونصر فراهي بندر پلان جوړول، د ښار جوړولو او ځمکو رياست هغه عمده لاسته راوړنې دي چې په دې ولايت کې يې تر سره کړي دي.

په وروستيو کې د ۱۰۰۰ سېلاب خپلو کورنيو لپاره د استطاعت وړ ښارگوټي تفصيلي پلان جوړول د کور جوړولو په برخه کې د دې

پشاوران ښار، د شيخ ابونصر فراهي زيارت، د سلطان امير زيارت، بارندک او کافر کلا، د کنسک زيارت او همدا ډول نور تاريخي ځايونه په دې ولايت کې شته چې لرغونوالی يې سلگونه کلونو ته رسېږي.

د نورو دولتي ادارو تر څنگ د ښار جوړولو او ځمکو وزارت د تېرو پنځه کلونو په لړ کې توانېدلی چې په دې ولايت کې ډېرې لاسته راوړنې ولري او د ښاري سکتور د بهېود په موخه له دولتي ځمکې څخه سمه گټه پورته کړي.

د ښاري سمبالښت په برخه کې دې وزارت تر دې مهاله د فراه ښار عمومي او سټراټيژيک پلان، د ښار جنوب لور تفصيلي پلان، د ننگ اول تفصيلي پلان، د ننگ دويم تفصيلي پلان، د فراه لويديځ لوري پراختيايي پلان، د عسکراډ شمال ختيځ

عامه ملکیتونو د ثبت په برخه کې باید وویل شي چې دې وزارت د فراه ولایت په مرکز او بېلابېلو ولسوالیو کې تر دې دمه په ۸ قطعو کې ۷۲ جریبه دولتي ځمکه په دولتي ځمکو بانک کې ثبت کړې ده.

ښار جوړولو او ځمکو وزارت د متوازنې پراختیا په موخه د فراه ولایت تر څنګ په ټول هېواد کې د ملي برنامه له لارې ملي پروژې عملي کوي چې په مرسته به یې د ښاري وضعیت ښه والي، له دولتي ځمکو معقولې او اغېزناکې استفادې، اقتصاد ودې او کار موندنې ته زمینه برابره شي.

د ښار جوړولو او ځمکو ریاست په دې ولایت کې له دولتي ځمکو څخه د سمې گټنې په موخه نږدې ۴۷۶۲ جریبه سپینه دولتي ځکه متقاضی ادارو ته لېږدولې ده.

له دې سره په څنګ کې ښار جوړولو او ځمکو وزارت د دولتي او شخصي ځمکو او د ټولګټو پروژو د پلي کولو په موخه په دې ولایت کې تر دې مهاله ۲۱۵۵ جریبه ځمکه تصفیه کړې ده چې په پایله کې یې د ځمکو پر سر شخړې هم له منځه تللي دي.

د دولتي ځمکو او د دولت تر ولکې لاندې د

ولایت مرکز اړوند سور و شوراب کلي کې د CHC کلینیک ودانۍ رغول، د فراه ولایت چاپېریال ساتنې ریاست احاطوي دېوال جوړول، د فراه ولایت په څلورمه ناحیه کې د کار او ټولنیزو ریاست اړوند ورکتون ودانۍ جوړول، په دویمې او څلورمه ناحیه کې د کار او ټولنیزو چارو ریاست ورکتون احاطوي دېوال جوړول، د فراه ولایت د افغانستان بانک څانګې د پیرې خونې جوړول، د پش کوه ولسوالۍ د نجونو اته صنفی ښوونځي جوړول او په لاش و جوین ولسوالۍ کې د اته صنفی ښوونځي ودانۍ جوړول، شامل دي.

در راستای تحفظ و استفاده معقول از ثروت نسل امروز و فردا

میان آوردن سیستم نوین زمینداری در افغانستان با پیامدهای سبز انکشاف در عرصه های اقتصادی و اجتماعی است. با این تحول بزرگ؛ فصل جدیدی در تاریخ نظام زمینداری کشور رقم خورده است.

بانک زمین دولتی؛ اساس پلان گذاری های بزرگ انکشافی و اقتصادی حکومت است و بدون تثبیت رقم دقیق اراضی دولتی نمی توان گامی در راستای ایجاد دهلیز های انکشاف اقتصادی در مسیر پروژه های خطی، جلب سرمایه گذاری های داخلی و خارجی، اشتغال زایی، بهبود معیشت مردم، اسکان عودت کننده گان، بیجا شده گان داخلی، احیاء ساحات سبز و

دولت جمهوری اسلامی افغانستان در راستای نیل به اهداف بزرگ انکشافی به منظور درهم شکستن بن بست های اقتصادی و بیرون ساختن کشور از بحران های پیچیده همواره سعی نموده، با طرح برنامه های علمی و کارا و استفاده از تجارب کامیاب کشور های پیشرفته و مترقی جهان در خصوص نظام عصری زمینداری؛ رشد و انکشاف، نیل به رفاه عامه و فتح قله های سعادت و کامیابی را به ملت رنجدیده افغان به ارمغان آرد. وزارت شهرسازی و اراضی در پرتو رهنمود خردمندان جلالتماب محمد اشرف غنی رئیس جمهور کشور با ایجاد برنامه بانک زمین دولتی؛ تجربه کامیاب کشور دوست ترکیه؛ در پی به

حفظ محیط زیست برداشت.

امروز با پیشرفت نسبی این برنامه ملی انکشافی در ۲۸ ولایت کشور؛ حکومت از رقم تقریبی زمین های دولتی در بسا ولایات معلومات دریافت و از این سیستم در طرح و تطبیق برنامه های بزرگ انکشافی و اقتصادی استفاده می نماید.

ریاست جی آی اس وزارت شهرسازی و اراضی با کار پیگیر و خستگی ناپذیر در راستای تطبیق این برنامه آینده ساز برای حکومت و مردم افغانستان و به حرکت در آوردن چرخ رشد و توسعه اقتصادی گام های سریع و حساب شده ای برداشته است. در بحث عملی؛ کار تشخیص زمین ها و املاک دولتی با استفاده از نقشه های کدستری، ماستر پلان های شهری، معلومات املاکی موجود در ریاست های اراضی ولایات و کار تثبیت ملکیت ها در ساحه با برداشت نقاط به وسیله جی پی اس و تکمیل فورم ثبت معلومات زمین های دولتی و ملکیت های عامه تحت استفاده دولت انجام می شود. در مرحله بعدی معلومات سروی شده به دفتر مرکزی ارسال و با ترتیب نقشه ها با استفاده از معلومات ساحوی و ارقام جمع آوری شده در سیستم GIS، روند ثبت معلومات جامع در نرم افزار بانک زمین دولتی که آنهم به ابتکار یکی از کارمندان خلاق بخش تکنالوژی معلوماتی طراحی و دیزاین شده تکمیل می گردد.

هرچند منتقدان و ناظران بیرون از ساختار نظام به آغاز و دوام کار تطبیق این برنامه به دیده شک می نگریستند. ولی تعهد صادقانه، سعی دلسوزانه و قاطعیت کارمندان این وزارت برای جبران عقب مانی های گذشته و در نوردیدن افق پیشرفت با سه سال کار خستگی ناپذیر ثابت ساخت که افغان ها می توانند مثل سایر ملل بیاندیشند و با ریختن عرق؛ قله های بلند و شامخ پیروزی را فتح کنند.

آخرین آمار و ارقام می رساند که تیم تخنیکی ریاست جی آی اس وزارت شهرسازی و اراضی تا کنون ۶ میلیون و ۴۳۸ هزار و ۳۴۹ جریب زمین و املاک دولتی را در ۶۶۵۱ قطعه در ۲۸ ولایت کشور سروی، نقشه برداری و ثبت بانک زمین نموده است. از این رقم ۶ میلیون و ۱۴۸ هزار و ۵۵۰ جریب در ۳۱۳۶ قطعه زمین سفید دولتی و ۲۸۹ هزار و ۷۹۷ جریب زمین ملکیت های عامه دولتی در ۳۵۱۵ قطعه در مرکز و ولایات می باشد.

در این میان ولایت ننگرهار با رقم درشت ۴۵۹ هزار و ۴۶۷ جریب زمین و املاک دولتی در ۲۷۸ قطعه در صدر جدول سروی و ثبت بانک زمین دولتی قرار دارد. همین گونه ولایت نیمروز با رقم بزرگ ۳۵۸ هزار و ۱ جریب زمین و املاک دولتی در ۱۶۷ قطعه در ردیف دوم، ولایت قندهار با رقم ۳۲۵ هزار

۴۶۳ جریب زمین در ۲۵۷ قطعه در رده سوم، ولایت پکتیا با رقم ۳۰۳ هزار و ۵۹۵ جریب زمین در ۲۹۴ قطعه در مرتبه چهارم و کابل با رقم ۲۹۶ هزار و ۳۵۳ جریب زمین در ۲۷۲ قطعه در ردیف پنجم جدول قرار گرفته است.

به همین ترتیب ولایت نیمروز با رقم ۲۹۱ هزار و ۴۸۴ جریب زمین در ۲۷۲ قطعه در مرتبت ششم، ولایت هرات با رقم ۲۹۱ هزار و ۱۲۲ در ۱۴۶ قطعه در جایگاه هفتم، پکتیکا با رقم ۲۸۷ هزار و ۴۴۴ جریب زمین در ۱۲۲ قطعه در ردیف هشتم و ولایت هلمند با رقم ۲۸۴ هزار و ۹۷۴ جریب زمین در ۱۱۷ قطعه در میان ولایات در مرتبه نهم قرار دارد.

زابل با رقم ۲۶۱ هزار ۷۵۶ جریب زمین در ۱۸۵ قطعه در رده دهم، جوزجان با رقم ۲۴۸ هزار و ۶۳۶ جریب زمین در ۲۶۲ قطعه در جایگاه یازدهم، قندز با رقم ۲۳۵ هزار و ۴۷۵ جریب زمین در ۳۱۶ قطعه در مرتبت دوازدهم، لوگر با رقم ۲۳۳ هزار و ۴۳۵ جریب زمین در ۲۵۵ قطعه در ردیف سیزدهم، خوست با رقم ۲۳۰ هزار و ۶۹ جریب زمین در ۲۵۲ قطعه در مقام چهاردهم و ولایت پروان با رقم ۲۱۴ هزار و ۶۶۳ جریب زمین در ۲۷۶ قطعه در جایگاه پانزدهم جدول ثبت بانک زمین دولتی قرار دارد.

متعاقباً ولایت بامیان با سروی ۲۱۲ هزار و ۲۸۹ جریب زمین دولتی در ۲۰۸ قطعه، غزنی با سروی ۲۰۳ هزار و ۶۷۲ جریب زمین در ۹۶ قطعه، لغمان با رقم ۱۸۵ هزار و ۲۴۴ جریب زمین در ۳۴۹ قطعه، ولایت بغلان با رقم ۱۸۳ هزار و ۹۹۷ جریب زمین در ۱۹۱ قطعه، سرپل با رقم ۱۸۳ هزار و ۵۱ جریب زمین

در ۲۳۳ قطعه، بادغیس با سروی ۱۸۱ هزار و ۳۴۰ جریب زمین در ۱۴۲ قطعه، تخار با رقم ۱۷۶ هزار و ۲۳۴ جریب زمین در ۳۰۸ قطعه، فاریاب با رقم ۱۷۵ هزار و ۹۶۳ جریب زمین در ۱۷۲ قطعه، میدان وردک با رقم ۱۵۰ هزار و ۹۳۰ جریب زمین در ۲۰۸ قطعه، غور با رقم ۱۴۲ هزار و ۱۹۵ جریب زمین در ۱۶۰ قطعه، دایکندی با رقم ۱۳۲ هزار و ۹۸۰ جریب زمین در ۲۶۱ قطعه، سمنگان با رقم ۱۲۵ هزار و ۹۹۲ جریب زمین در ۳۸۲ قطعه و کاپیسا با رقم ۶۲ هزار و ۴۵۳ جریب زمین در ۴۶۲ قطعه در رده های پائینی جدول بانک زمین دولتی قرار دارد.

بدیهی است که بلندی و پائین بودن ارقام سروی قطعات سفید زمین دولتی و ملکیت های عامه تحت استفاده ادارات دولتی؛ بستگی دقیق به چگونگی وضعیت امنیتی موجود در ولایات دارد و در صورت امکان بهبود حالات پرسونل تخنیکی وزارت شهرسازی و اراضی به گونه کامل آماده کار سریع، شفاف و خستگی ناپذیر سروی و ثبت زمین و املاک دولتی به منظور تحقق هرچه زودتر برنامه بانک زمین دولتی است.

رهبری وزارت شهرسازی و اراضی در این مقطع حساس تاریخ زمینداری کشور؛ سعی صادقانه و حماسه سازی کارمندان تیم بانک زمین دولتی را از قله های پامیر در شمال شرق تا بلندی ها جاجی میدان در جنوب کشور ستوده و به ملت شریف افغانستان نوید می دهد که به زودی از چشم انتظاری به نشان دست یافتنی آرزوها نایل شده و نسل امروز و فردا از این پس؛ ثروت نهفته خویش را به مصالح علیای کشور استفاده خواهند نمود.

د تاريخي اېدو ساتلو په برخه کې يو بل ستر گام

کې د شاعر او سياسي فعال سيد اسماعيل بلخي د مقبرې ترميم او مرمت چارې پيل کړې دي. همداراز، د احاطې دېوال تر څنگ د پلي لارو جوړول، زرغونې سيمې، د مقبرې ودانۍ، تشابونه، دروازې او د سپتيک څاه جوړول هغه برخې دي چې ترميم او جوړېږي.

پر مخ ځي. د دې وزارت رهبري په دې باوري ده چې د تاريخي اېدو بيارغول، تاريخي ارزښت ساتلو ته په کتو، رغيزې چارې يې له نورو ساختماني پروژو لږ څه ستونزمن او توپير لري؛ نو له همدې کبله د ښار جوړولو او ځمکو وزارت د تاريخي اېدو او جوماتونو د ترميم او مرمت ملي ادارې په کابل ښار

ښار جوړولو او ځمکو وزارت د ښاري سکتور او ځمکوالۍ عصري کولو نظام په برخه کې د رغنده فعاليتونو تر څنگ، د جمهوري رياست عالي مقام د هدايت له مخې په مرکز او د هېواد په بېلابېلو ولايتونو کې د تاريخي اېدو د بيارغولو مسووليت هم پر غاړه اخيستی او دا مهمه چاره د تاريخي اېدو د ترميم او مرمت ملي ادارې له لارې

نیول شوې ده او د دې تاریخي سیمې د زرغونو سیمو د خړوبولو لپاره د ایباری منظم سېسټم په نظر کې نیول شوی دی. د دې تر څنګ د مقبرې د روښنایي لپاره هم اساسي کارونه تر لاس لاندې نیول شوي چې د مقبرې په انګړ کې «۱۸» ولټه ګروپونه او د اوبو ضد «۵۰» واټه پروژکتورونه نصب شوي دي. له بلې خوا د مقبرې دننه محیط کې یو کرسټالي قنډیل چې «۳۰» ګروپونه لري او همداراز «۱۸» واټه ګروپونه نصب شوي دي. د ویلو ده چې ښار جوړولو او ځمکو وزارت د دې پروژې تر څنګ تر دې دمه د «۸» نورو پروژو چارې چې په کابل کې د پل خشتي جامع جومات، د معاض بن جبل (رض) جومات، د باغ بالا ماڼۍ، د ولسي جرګې د شهیدانو مقبره او د وزیر محمد اکبر خان پارک لومړي لټ، د کندهار ښار حرم سرای، د هرات جامع جومات او همداراز د بدخشان په مرکز فیض اباد ښار کې د خرقي مبارک جومات رغیزې چارې پای ته رسولې دي.

سپټیک څاه ورته وګڼل شي. د مقبرې د ترمیم او مرمت په برخه کې یو بل بنسټیز کار د دروازو ترمیمول دي. دا دروازې د نه پاملرنې او اقلیمي عواملو له کبله ویجاړې شوي، اوس مهال یادې دروازې په اساسي ډول داسې ترمیم او بیارغول کېږي چې د لرګیو طبیعي رنګ او ښکلا په کې له ورايه ښکاره شي. د دې ترڅنګ د نم، بوی او د غیر مطبوع هوا د ویستلو لپاره په مقبره کې د Exhaust (Fans) پکې نصب کېږي، همداراز د احتیاطي تدابیرو لپاره په مقبره کې د اور خاموشولو لپاره ځانګړي بالونونه هم په پام کې نیول شوي دي. د سید اسماعیل بلخي مقبره کې بل مهم او بنسټیز کار د اوداسه لپاره د اوبو برابرول او نور د اړتیا وړ ځایونه دي لکه؛ د اوبو څاه، په عصري ډول د تشابونو او د هغه د اوبو سېسټم جوړول او د اوبو زېرمه هغه د اړتیا وړ موارد چې په پام کې نیول شوي دي. همداراز د فاضله موادو د تصفیې او راټولولو په اړه باید وویل شي چې د دې ستونزې د هوارۍ لپاره یوه سپټیک څاه په پام کې

د دې مقبرې د احاطې دېوال د فزیکي عواملو او طبیعي پېښو له کبله زیان لېدلی و چې بیارغونې ته اړتیا لري. دا دېوال په تخصصي ډول له پخو خښتو څخه په استفادې او هنري ارزښتونو ته په کتو جوړېږي. د مقبرې دننه برخه هم زیات زیانونه لېدلي او اړتیا ده چې په بنسټیز ډول ورغول شي، د مقبرې دننه پلي لارې او نورې برخې د هرات چشت سېینو مرمرینو تېرو څخه په استفادې جوړېږي. د مقبرې ودانۍ بله مهمه او اساسي برخه ده چې اوسنی حالت یې ساتل کېږي، خو دننه برخې یې بیارغولو ته جدي اړتیا لري، دننه دېوالونه یې د سید اسماعیل بلخي په اشعارو او اسلامي نقاشیو ښکلي کېږي، د مقبرې پخوانۍ ډیزاین بدلېږي او په نوي ډیزاین کې د مقبرې لپاره د هلمند له روځام تېرو څخه استفاده کېږي. لکه څرنګه چې مقبره پر عمومي سړک واقع ده؛ نو د سړک اوبه تشابونو ته لار پیدا کوي او د دې لامل کېږي چې تشابونو ته زیان ورسېږي او د فاضلابو سېسټم یې هم غیر فعاله دی؛ نو اړتیا ده چې تشابونه په اساسي ډول بیاځلي ترمیم او یوه نوې

برق؛

تنویر راه زنده گی

انتقال برق وارداتی را در ولایات مختلف کشور آغاز نموده است.

یکی از این پروژه ها تثبیت حق مالکیت محلات نصب پایه های برق انتقالی ۵۰۰ کیلوولت است که از سرحد ترکمنستان و بندر آقینه ولایت فاریاب از مسیر ولایات جوزجان، بلخ، سمنگان، بغلان و پروان به سب ستیشن ارغندی کابل منتهی می شود.

با تطبیق این پروژه حیاتی که با کمک مالی بانک جهانی در سه بخش در حال تطبیق است؛ ۱۰۰۰ میگاوات برق ترکمنستان به

وزارت شهرسازی و اراضی منجیت مرجع معتبر و با صلاحیت مدیریت زمین در کشور، با تسریع روند تثبیت حق مالکیت زمین و ارزش یابی و قیمت گذاری جایداد های شخصی مردم به منظور استملاک زمین های مورد نظر در مسیر تطبیق پروژه های انکشافی و زیربنایی؛ ادارات حکومتی و موسسات غیر دولتی را بر مبنای قانون در تحقق برنامه های زنده گی ساز برای مردم یاری می رساند.

وزارت شهرسازی و اراضی از چندی به اینسو، کار خستگی ناپذیر به منظور ایجاد سهولت های لازم در راستای تحقق پروژه های انکشافی

افغانستان انتقال یافته و باشندگان ولایت فوق الذکر از آن مستفید خواهند شد.

قریه قزل گرداب تحت کار ریاست اراضی بلخ بوده که عنقریب به اتمام می رسد.

به اساس معلومات ریاست انسجام امور پروژه های عام المنفعه وزارت شهرسازی و اراضی، در بخش اول پروژه از سرحد ترکمنستان، بندر آقینه ولایت فاریاب تا شهر شیرغان ولایت جوزجان؛ کار تثبیت حق مالکیت و استملاک محلات نصب ۱۵۵ پایه برق ۵۰۰ کیلو ولت در برگیرنده ۱۱۱ پایه در زمین های دولتی و ۴۴ پایه دیگر در زمین های شخصی مردم تکمیل شده است.

در ولایت بلخ کار تثبیت حق مالکیت ۳۰۵ پایه تکمیل شده است. از این میان ۱۶۰ پایه در اراضی دولتی و ۱۴۵ پایه دیگر در زمین های شخصی مردم واقع شده است. باید گفت که کار تثبیت حق مالکیت زمین مورد نظر برای نصب ۸۸ پایه، سرک های دایمی و دهلیز های لین بنابر عدم قناعت مردم به قیمت تعیین شده و حضور مخالفین حکومت در ساحه موقتاً ناممکن شده است.

به همین ترتیب در بخش دوم این پروژه که از مسیر ولایات جوزجان، بلخ و سمنگان با طول ۳۰۵ کیلومتر و نصب ۷۷۵ پایه به سب استیشن خواجه الوان ولایت بغلان وصل می شود تا کنون ۷۱ فیصد کار تثبیت حق مالکیت و قیمت گذاری زمین مورد نظر برای نصب پایه های برق از جانب وزارت شهرسازی و اراضی تکمیل گردیده است.

همچنان در ولایت سمنگان کار تثبیت حق مالکیت زمین مورد نظر برای نصب ۲۵۸ پایه تکمیل شده است. از این شمار ۱۶۹ پایه در زمین های دولتی و ۸۹ پایه در زمین های شخصی مردم واقع شده است. به همین ترتیب کار تثبیت حق مالکیت ۴۹ پایه، سرک های دایمی و دهلیز های لین در مربوطات این ولایت ادامه دارد.

از این میان در مربوطات شهر شیرغان مرکز ولایت جوزجان کار تثبیت حق مالکیت ۱۸۹ پایه شامل ۱۲۶ پایه در زمین های شخصی مردم و ۶۳ پایه در زمین های دولتی تکمیل شده است. در همین راستا کار تثبیت حق مالکیت زمین مورد نظر برای نصب ۲۱ پایه برق، سرک های دایمی و دهلیز لین ادامه دارد. به همین گونه کار استملاک زمین ۴۲ پایه تحت بررسی ریاست استملاک بوده، زمین مورد نظر برای نصب ۴ پایه دیگر در قریه شورایغ مورد منازعه اشخاص به محکمه محول شده، کار تثبیت حق مالکیت ۴ پایه در

هکذا در مربوطات ولایت بغلان کار تثبیت حق مالکیت ۲۳ پایه به اتمام رسیده که از این شمار ۱۵ پایه در اراضی دولتی و ۸ پایه دیگر در زمین های شخصی مردم واقع شده و اسناد آن تحت بررسی ریاست استملاک می باشد.

در بخش سوم پروژه تمدید برق انتقالی ۵۰۰ کیلو ولت از سب ستیشن دشت الوان ولایت بغلان تا ارغندی کابل به طول ۲۳۸ کیلومتر با نصب ۶۸۵ پایه مجموعاً ۹۹٪ کار تثبیت حق مالکیت و قیمت

تیم های تثبیت حق مالکیت و قیمت گذاری یکبار دیگر به ساحه اعزام گردند. علاوه بر این نیاز محسوس است که شرکت برشنا در کنار معرفی نماینده آن نهاد به جانب وزارت شهرسازی و اراضی و حل مشکلات فوق الذکر، تسهیلات لازم ترانسپورتنی را نیز به منظور پیشرفت مطلوب کار فراهم نماید.

در بخش کار این پروژه در مربوطات پایتخت باید گفت: کار تثبیت حق مالکیت محل نصب ۱۴۵ پایه برق انتقالی به پایان رسیده، چنانچه از این رقم؛ محل نصب ۳۵ پایه زمین دولتی و محل نصب ۱۱۰ پایه دیگر زمین شخصی مردم تثبیت و جبران خساره گردیده است.

بدون شک؛ تحقق پروژه برق انتقالی ۵۰۰ کیلوولت ترکمنستان به افغانستان از منظر اقتصادی برای مردم و دولت افغانستان حائز اهمیت بوده؛ مزایای چون رفع نیازمندی به انرژی، ایجاد فرصت های کاری به هموطنان و ایجاد زیر بنای شبکه انتقال برق به ولایات را به همراه دارد.

گذاری زمین های مورد نظر برای نصب پایه های برق از جانب وزارت شهرسازی و اراضی تکمیل گردیده است.

در ولایت بغلان از شمار ۳۶۴ محل نصب پایه های برق؛ محل نصب ۲۶۶ پایه؛ زمین دولتی و محل نصب ۹۸ پایه؛ زمین شخصی مردم تثبیت شده است. از این میان تا کنون مالکان زمین مورد نظر برای نصب ۷ پایه به پروسه تثبیت حق مالکیت حاضر نشده اند و پروسه تثبیت سرک های ارتباطی و دهلیز لین همچنان ادامه دارد.

در ولایت پروان نیز از رقم مجموعی ۱۷۶ محل نصب پایه های برق؛ محل نصب ۱۵۳ پایه اراضی دولتی و محل نصب ۲۳ پایه؛ زمین شخصی مردم تثبیت شده است. با این حال، پروسه تثبیت حق مالکیت و قیمت گذاری ۱۰۰ سرک ارتباطی و دهلیز لین در مربوطات ولسوالی سالنگ شمالی بنابر مشخص نبودن ارتفاع لین، طول و عرض سرک های دایمی، نبود میکانیسم واضح پرداخت جبران خساره به مردم و معلوم نبودن رقم دقیق پایه های برق در کنار سرک های فرعی از جانب ریاست برشنا معطل شده و ایجاب می نماید تا

Construction Work of Two Public Projects Underway in Daikundi

The Ministry of Urban Development and Land – MUDL has started the construction work of Bazar-e Chabrasak Mosque that has the capacity of 1,000 worshipers in Sang Takht-o Bandar district and has completed 75 percent construction work of Training Center Building in Nili city of central Daikundi province. Moreover, the mosque is being constructed on 874 square meters of land in one floor at a cost of about 20,200,000 AFN, funding by the developmental budget of MUDL

and the Training Center is being constructed on 1,260 square meters of land in two floors at a cost of about 65,000,000 AFN, funding by the developmental budget of Ministry of Finance of Afghanistan.

Furthermore, the Ministry of Urban Development and Land, has pretty much achievements in constructing Health Clinics, Governmental Offices, Sports Grounds, Museum, Kindergarten, Mosques and Educational Places throughout the country.

Construction Work of School to be Completed in Helmand

The Ministry of Urban Development and Land – MUDL has completed 90 percent construction work of Chah Engineer School that has 12 classrooms in Nad Ali district of southern Helmand province. Moreover, the school is being constructed on 476 square meters of land in two floors at a cost of about 26,400,000 AFN, funded by

the developmental budget of the ministry.

Furthermore, construction of schools across the country is one of the priorities of the Ministry of Urban Development and Land, and it is expected to work with the private sector at the provincial level to advance the work of prefabricated schools and accelerate this process.

A School Construction Work Started in Helmand

The Ministry of Urban Development and Land – MUDL has started construction work of a 16-classroom school in Nawamish district of southern Helmand province.

The new school structure school is being built on 697 square meters of land in three floors at a total cost of 46,900,000 AFN, funding by the developmental budget of the

ministry.

Furthermore, construction of schools across the country is one of the priorities of the Ministry of Urban Development and Land, and it is expected to work with the private sector at the provincial level to advance the work of prefabricated schools and accelerate this process.

Construction of Two Educational Projects Underway in Badakhshan

The Ministry of Urban Development and Land – MUDL has completed 45 percent construction work of Bibi Aisha Sediqi School in Hamchian village of Daraem district and has completed 95 percent construction work of Kham Shahan High School in Raghistan district of northeastern Badakhshan province.

Moreover, the Bibi Aisha Sediqi School is being constructed on 610 square meters of land in two floors at a cost of about 17,200,000 AFN

and the Kham Shahan High School is being constructed on 625 square meters of land in two floors at a cost of about 26,500,000 AFN, funding by the developmental budget of the MUDL.

Furthermore, the Ministry of Urban Development and Land, is determined to tackle issues related to the implementation of public projects in order to facilitate lives of people throughout the country.

Over 291,100 Jeribs of State Land Registered in Nimruz

In proceed of State Land Bank, the Ministry of Urban Development and Land – MUDL has registered 291,113 jeribs (58,222.6 hectares) of state land and public properties under state institutions use in southern Nimruz province.

Out of the total; 957 jeribs (191.4 hectares) is public properties under state institutions use and the remaining

290,156 jeribs (58031.2 hectares) of state land is yet to be used.

Moreover, the Ministry of Urban Development and Land, has so far registered over 6,000,000 jeribs (1,200,000 hectares) of state land and is determined to register the land in order to facilitate the implementation of public projects in the country.

Construction Work of a Health Project Underway in Zabul

The Ministry of Urban Development and Land – MUDL has completed 30 percent construction work of CHC clinic in Shah Joi district of southern Zabul province.

Moreover, the building is being constructed on 634 square meters of land in one floor at a cost of about 19,600,000 AFN funded by the

developmental budget of ministry.

Furthermore, the MUDL has quite achievements in constructing Health Clinics, Government Organizations Building, Stadiums, Bookstores, Museums, Kindergartens, Mosques and Educational Places, and the construction of public installments is at the top of ministry's agendas.

Over 46,200 Jeribs of Pastures Surveyed in Nangarhar Province

In proceed of surveying, lining and registering pastures land, the Ministry of Urban Development and Land – MUDL has survey and registered 46,235 jeribs (9,247 hectares) of pastures in various parts of eastern Nangarhar province.

However, the ministry since the beginning of marking and registration of pastures; has so far registered more than 3,000,000 jeribs (600,000 hectares) of pastures in 28 provinces of the country.

Furthermore, through the implementation of surveying, lining and registering pastures; the Ministry of Urban Development and Land, creates the necessary conditions for the optimal use of public and private pasture land as national wealth of the Afghan people, creates favorable conditions for economic and livestock growth and self-sufficiency and it fundamentally changes the lives of the people.

Construction Work of 8 Projects Underway in Jawzjan

The Ministry of Urban Development and Land – MUDL recently completed 4 construction projects at a total cost of about 78,800,000 AFN in provincial capital and districts in the meantime, 4 other construction projects are underway at a cost of about 233,900,000 AFN in northern Jawzjan province.

Moreover, the completed projects include the construction of martyrs' cemetery, directorate of urban development and land of the province, administrative office of Faizabad and a school in Faizabad district of the province.

In addition, under construction projects include; construction of gymnasium in Aqcha district, public library in provincial capital, mines and economic faculties and the building of appellate court in the provincial capital of northern Jawzjan province. Furthermore, in the last four years, the Ministry of Urban Development and Land, has started the construction work of 1,092 state and public projects, which has strengthened the local governance that will provide facilities in educational sector, facilitate the services and create job opportunities to people.

Over 180,600 Jeribs of Pasture Registered in Badakhshan

In proceed of surveying, lining and registering pastures, the Ministry of Urban Development and Land – MUDL has registered 180,628 jeribs (36,125.6 hectares) of pasture throughout northeastern Badakhshan province. Moreover, since the initiative, the MUDL has so far registered more than 3,000,000 jeribs (600,000 hectares) of pasture in 28 provinces of country. Furthermore, through implementing

the survey, lining and registering of pastures, the Ministry of Urban Development and Land, creates the necessary conditions for optimal use of public and private pastures as the national wealth of the Afghan people, and creates favorable conditions for economic, livestock and self-sufficiency growth, which will fundamentally change lives of the people.

Over 1,000 OCs Distributed in Kabul

In proceed of the Programme for Registration of Urban Informal Settlements (PRUIS), the Ministry of Urban Development and Land – MUDL, has distributed 1,030 occupancy certificates to the residents of informal areas of 8th district of Kabul. Moreover, since two years of the initiative in Kabul, Herat, Mazar-e-Sharif, Jalalabad, Kandahar, Farah,

Bamyan and Nili, has so far registered 800,000 houses and in meantime has distributed 30,000 occupancy certificates.

Furthermore, the Ministry of Urban Development and Land, is determined to register 1,000,000 houses in the respective cities by the end of this year and distribute 130,000 occupancy certificates.

MUDL News

Construction Work of 17 Public Projects Underway in Herat

The Ministry of Urban Development and Land – MUDL has completed the construction work of 9 projects at a cost of about 162,800,000 AFN in the provincial capital, in the meantime, construction work of 8 projects underway at a cost of about of 282,300,000 AFN in western Herat province.

Moreover, the completed projects are Canalization of Industrial Park in Gozra district, Scientific Laboratory in provincial capital, Sarwestan Girls' High School in Injil district, Wazir Fatih Khan Girls' High School in Gozra district, Imam Abu Hanifa Mosque in Ghoryan district, a Mosque having the capacity of 340 worshipers in Kashk-e Kohna district, Meem Zak School in Zinda Jan district and Zeraat High School in Awba district.

In addition, the under construction projects are Borya Baf School in

Pashtoon Zarghoon district, Drug Testing Laboratory in 2nd phase of Industrial Park of Gozra district, Fatha Girls' School in provincial capital, Hatifi Girl's School in provincial capital, a Mosque having the capacity of 1,000 worshipers in Ghoryan district, Abdullah Bin Masoud Mosque having the capacity of 300 worshipers in Gozra district, Sangar Mosque having the capacity of 1,000 worshipers in Gozra district and Ustad Khalilullah Khalili School in provincial capital of the province.

Furthermore, in the last four years, the Ministry of Urban Development and Land has started the construction work of 1,092 state and public projects, which has strengthened the local governance that will provide facilities in educational sector, facilitate the services and create job opportunities to the people.

د ښار جوړولو او ځمکو وزارت
وزارت شهر سازی و اراضی

ARAZI

Issue No. 30
Oct-Nov 2020

    /MUDL_AFG
www.mudl.gov.af